

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (2937) 2006 JUNE - BIRŽELIS 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Išsilaisvinimas laisvėje

Buvęs Estijos prezidentas Lennart Meri yra pasakęs, kad mes esame tik išsilaisvinimo proceso pradžioje. Galimas dalykas, kad panašiai pasakytų ir Latvijos bei Lietuvos prezidentai.

KALBAMA apie išsilaisvinimą ir turbūt ne apie absoliutų, kokio iš viso negali būti. Tikriausiai, Estijos vadovas taip sakydamas galvojo apie politinį išsilaisvinimą, kurio procesas dar nepabaigtas, nors svetimos kariuomenės šalyje nebėra, okupacija formaliai baigta, smaigstomi valstybių sienų atskyrimo ženklai. Rodos, ko daugiau ir bereikėtų? O vis dėlto stebint įvairius politikavimus Baltijos kraštuose, ypač šiuo metu Lietuvoje, pasitvirtina aiškinimai, kad Maskva toli gražu dar nėra neutrali tų kraštų vidaus politikos atžvilgiu. Yra duomenų manyti, kad ji įprastu būdu ir toliau veikia per savo agentus, buvusius bendradarbius, asmeninius draugus, net ir per savo tautiečius, kurių skverbimasis į valdžią itin suintensyvėjo Baltijos kraštams įsijungus į Europos sąjungą. Gal kas vėl tokią būklę pavadintų kuriamu “baubu”, kaip jau ne taip seniai sovietų agentų infiltracija į išeivijos organizacijas kai kurių naivuolių ar sovietinių simpatikų buvo vadinama. O gi netrukus paaiškėjo, kad tokie kaip pvz. poetas Juozas Mikuckis, buvęs Vokietijoje benamių stovyklos komiteto pirmininku, nebuvo “baubai”, o tikri sovietų užverbuoti šnipai, KGB informatoriai. Todėl ir šiandien ramintis, kad po nepriklausomybės paskelbimo kažkas staiga pasikeitė, būtų daugiau negu naivu. Savo įtaką skleisti per agentų tinklus yra pats patikimiausias būdas, koku nesinaudoti galėtų tik patys neišmintingiausi imperinių užmačių vadovai. Tokių Maskvoje tikrai nėra. O tai reiktų atitinkamai įvertinti. Išvada – geriau įtarinėti ir budėti, negu pasitikėti. Dėl pasitikėjimų didesniais kaimynais mūsų tauta jau yra daug praradusi. O laikas būtų pagalvoti kitaip – jei aš geras, nereikia, kad ir kiti turi būti geri.

IŠSILAISVINIMO procesą tęsiant, vargu ir jis bus sėkmingas derinant praeities liekanas su naujai iškylančiomis vertybėmis, kurios yra būtinos pirmiausia žmogaus mąstymui pakeisti, o tuo pačiu ir valstybę demokratinti. Per šešiolika nepriklausomo gyvenimo metų įvairiais būdais buvo pučiamą naujo ir laisvo gyvenimo išorinė išvaizda – daugiapartisckumas, iš tikrųjų suskaldant vienminčius į daugybę atskirų vienetų su skirtingais pavadinimais, bet panašiomis programomis. Iškasbas pagal reikalą ar užgaidas keičiant, vadovai likdavo tie patys – seni partijos ar mokslo draugai, igudę biurokratai, kuriems valdžia tebuvo neblogas pragyvenimo ir ateities užsitikrinimo šaltinis. Tie žmonės buvo paruošti būti ištikimais tarnautojais. Tokie jie ir liko po nepriklausomybės atstatymo, tik tas ištikimybės klausimas pakibo ore. O tai jiems išėjo į gera – jie galėjo laisviau jaustis ne tik priimant susidariusiai būklei palankius įstatymus, bet, sakykim, ir privatizuojant respublikos turtus. Įbridas į šitokią dalykų derinimo klampynę, sunku iš jos sausam beiseiti. O vis dėlto ir šitokioje padėtyje saviesiems ištikimybė nedingo – vieni keitė kitus, draugai rėmė draugus, giminės – giminės. Prireikus ir maža grupelė pasisavino garbingos partijos vardą, kad tik kaip nors išsilaikytų ta išpūsta išorė. Šitokia būklė valstybės ateitimi besirūpinantiems darosi iš esmės nebepriimtina. Kas iki šiolei vyko, jau išdrįstama pavadinti politiniu žaidimu. Tad kas darytina? Spaudoje jau nemažai užuominų, kad seniesiems partiečiams laikas trauktis ir užleisti vietas kitiems. Buvę kompartijos veikėjai, dar vis dalyvaujantys valstybės valdyme, turėtų to atsakyti “vardan tos Lietuvos”. Žinoma, tokiame apsisprendimui reikia geros valios ir skirtingo požiūrio į valstybę ir jos ateitį. Č.S.

“Carassauga” tautybių festivalyje gegužės 26-28 d.d. lietuvių paviljoną Anapilio sodyboje surengė Suvalkų krašto lietuvių išeivijoje sambūris, vadovaujamas Romo Jonušonio. Gegužės 28 d. paviljoną aplankė Mississaugos burmistrė Hazel McCallion – viduryje, iš d. su Violeta Jonušonienė; apačioje – programos vadovai Jonas Didžbalis ir Ramunė Jonušonytė; kairėje – “Atžalyno”, “Gintaro” šokėjai, “Sūduvos” kapelos nariai, atlikę meninę programą su akordeonais dr. K. Jonušoniu, V. Pečiuliu ir kapelos vadovu Vitu Balyta

Ntr. V. Jonušonienės

Lietuva sovietinėje nelaisvėje

HENRIKAS KUDREIKIS

Pokomunistinės visuomenės mentalitetui šiuolaikiniai mokslai skiria ypatingą dėmesį. Kultūrinio gyvenimo raidos, režimo kultūrinės politikos istorinė analizė yra svarbi šių tyrimų dalis.

Puikų darbą šioje srityje atliko knygos sudarytojai – Juozas Romualdas Bogušauskas ir Arūnas Streikus. Jiems pavyko atrinkti iš Lietuvos ypatingojo ir kultūros ministerijos Literatūros ir meno archyvų fondų svarbiausius dokumentus, rodančius okupacinės valdžios priemones, kuriomis buvo siekiama visapusiškai kontroliuoti inteligentijos veiklą kultūros srityje okupuotoje Lietuvoje.

Skaitant bolševikinius dokumentus susidaro išpūdis, kad lietuviai, priversti dirbti okupaciniame krašte, kiekviename žingsnyje bandė nepaklusti okupantų režimui. Jie buvo sekami it triušiai uždarame darže, sekamas kiekvienas jų žingsnis.

SSSR MVD-MKB įgaliotinis Lietuvoje J. Tkačenko pranešė A. Sniečkui apie Kauno universiteto darbuotojų antisovietinės nuotaikas. Nepatinka ypač istorijos katedros vedėjas ir bibliotekos direktorius Augustinas Janulaitis. Kilęs iš “buožių”. Dabar aktyvus reacionierius. Jis studentams atvirai perša tokias idėjas: “Viskas kas rusiška, lietuviams priešiška, niekad ir niekur nebuvo lietuvių tautos draugystės su rusų

tauta. Socializmą galima sukurti tik Rusijoje, nes jos liaudis yra laukinė ir nekultūringa”. Komisaras Tkačenko mano, kad Janulaičio antitarybinė veikla vykdoma su universiteto rektoriaus prof. A. Purėno žinia. Tkačenko siūlo kuo greičiausia nušalinti Janulaitį, uždrausti jam užsiimti pedagogika, taip pat atleisti Purėną iš universiteto vadovo pareigų.

LKP pirmasis sekretorius A. Sniečkus giria akademiką Mykolaitį ir akademiką Mažylį, kurie savo darbuose laikosi marksistinio-lenininio metodo. Pažymi, kad nemažai mokslo darbuotojų toli gražu neatsikratė buržuazinės nacionalistinės ideologijos.

Nukelta į 3-ią psl.

Šiame numeryje

- Lietuva sovietinėje nelaisvėje – 1,3 psl.
- Laisvei tautos – reikėjo aukos – 2 psl.
- “Politikos egzaminas” – 4 psl.
- Tai buvo prieš 60 metų – 4 psl.
- Didžiųjų silpnybė ir mažųjų galia – 5 psl.
- Vilties ir gedulo diena – 6 psl.
- Tautos fondo kreipimasis – 6 psl.
- Naujas leidinys – 7 psl.
- Vokietaitis – lietuviškos mokyklos kūrėjas – 8,12 psl.
- Tarptautinis folkloro renginys – 9 psl.
- Europos šventė lietuvių mokykloje – 10 psl.
- Mokytojų žodis – 10,11 psl.
- Meilės reiškimosi būdai – 11 psl.
- Mano senelio gyvenimo istorija – 13 psl.
- Antrą kartą sustabdomas “Darbininkas” – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Maldininkų kelionė iš Šiaulių į Šventąją Žemę prasidėjo gegužės 4 d. Mišiomis Šiaulių katedroje. Gegužės 5 d. susirinkę Kryžių kalne 37 įvairaus amžiaus maldininkai ruošėsi žygiui, pynė vainikus apie 60 kg sveriančiam kryžiui, meldėsi. Jie pasiryžę iki spalio mėn. vidurio pėsčiomis pasiekti Golgotos kalną Jeruzalėje. Šiaulių katedroje juos pasitiko vysk. E. Bartulis, padėjęs nešti kryžių iki altoriaus ir aukojęs Mišias už žygio dalyvius. Juos lydintis jėzuitas kun. Kazimieras Ambrasas pasakė pamokslą. Kelionės organizavimu rūpinosi laisvalaikio užimtumo centras “Mirja”.

Apaštališkasis nuncijus Peter Stephan Zurbriggen gegužės 12 d. lankėsi Kaune, Kauno kunigų seminarijos ir R. Šumano centro kvietimu. Jį sutiko Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, vysk. augz. Jonas Ivanauskas, mons. Adolfas Grušas, seminarijos rektorius kun. lic. Aurelijus Žukauskas. Susitikime dalyvavo Lietuvos ir Prancūzijos draugijos Kauno skyriaus pirmininkė Birutė Strakšienė bei miesto visuomenė. Svečias arkivyskupijos salėje skaitė pranešimą “Popiežius ir Europos sąjunga”, kuriame aptarė popiežiaus Jono Pauliaus II indėlį į Europos dvasinę ir kultūrinę plėtrą. Jis priminė, kad Jono Pauliaus II pontifikato laikotarpiu buvo įsteigtos bažnytinės institucijos prie ES, tarp jų – Europos bendrijos vyskupų konferencijų komisija ComECE. Užbaigdamas pranešimą arkivyskupas palinkėjo, kad lietuviai kankiniai kuo greičiau būtų paskelbti palaimintaisiais.

Apaštų Sosto atstovas Lietuvoje arkivyskupas Peter Stephan Zurbriggen gegužės 14 d. lankėsi Kaišiadoryse ir dalyvavo Kristaus Atsimainymo katedros konsekracijos 70 metų sukakties minėjime. Svečią į katedrą lydėjo Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis ir vyskupijoje viešintis Sosto atstovas Albanijoje Jonas Bulaitis, aikštėje jį susitiko tikintieji, kunigai ir rajono vadovai. Katedroje ku-

rijos kancleris kun. Antanas Gediminas Tamošiūnas perskaitė pranešimą apie šventovės statybos istoriją, jos vaidmenį vyskupijos ir krašto Bažnyčioje. Lotynų kalba koncelebruotose Mišiose pamokslą pasakė Apaštališkasis nuncijus, perdavė popiežiaus Benedikto XVI linkėjimus, suteikė apaštališkąjį palaiminimą.

Oldenburgo (Vokietija) vyskupas, Mionsterio vyskupo pagalbininkas Heinrich Timmerevers lankėsi Lietuvoje balandžio 19-26 d.d. Jį lydėjo Caritas direktorius dr. Gerhard Tepe, Maltos ordino pagalbos tarnybos vadovas ir kiti pareigūnai. Svečių vizito tikslas buvo susipažinti su Lietuvos Katalikų Bažnyčia ir visuomene, aplankyti remtus socialinius projektus, apsvastyti tolesnio bendradarbiavimo būdus. Oldenburgo krašto katalikų iniciatyva, per 15 metų Caritas ir maltiečiai suorganizavo apie 500 labdaros siuntų Lietuvai daugiau kaip už 16 mln. eurų. Apie 2000 savanorių teikė finansinę pagalbą, konsultavo, rengė stažuotes Vokietijoje Lietuvos Caritas bei kitų krikščioniškų ar socialinių įstaigų darbuotojams. Vizito metu vyko delegacijos susitikimas su kardinolu Audriu Juozu Bačkiu ir vyskupu Juozu Tunaičiu. Svečiai aplankė Marijampolę, Kauną, Kryžių kalną, Klaipėdą, Kuršių Neriją, Kaišiadoris, iš viso apie 20 bendradarbiavimo dvasia vykdomų šalpos projektų.

Mėnraščio šeimai Artuma 200-asis numeris paminėtas gegužės 11 d. Mišiomis Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto) šventovėje Kaune. Mišias aukojo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo katalikų žiniasklaidoje dirbantys ir ją remiantys kunigai. Po Mišių vyko agapė, kurioje Artumos vyriausiasis redaktorius Darius Chmieliauskas padėkojo ankstesnėms redaktorėms ses. Albinai Pajarskaitei, Albinai Pribušauskaitei, ses. Birutei Briliūtei, Vandai Ibianskai. Lietuvos žurnalistų draugijos garbės raštas įteiktas vyr. redaktoriaus pavaduotojai Reginai Pupalaigytei.

Laisvei tautos – reikėjo aukos

ANTANINA URMANAVIČIENĖ.

Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus sekretorė

Žmonės, kurie netiki savo idėjomis, kurie jų neturi, kurie neturi didesnio idealo, yra nelyginant grumstai, per kuriuos visi važiuoja ir kuriuos visi trypia.

E. Mieželaitis

Vyresnio amžiaus žmonių atmintyje yra išlikęs įvykis, vergijos narve uždarytą Lietuvą sukrėtęs ir galingos imperijos valdymo mašinos darbą sutrikdęs, 1972 m. gegužės 14 d. devyniolikmetis Romas Kalanta, gimęs ir augęs mūsų mieste, Alytuje, pasipriešinęs sovietinei okupacijai – susidegino.

Iš pasakojimų ir rašymų prisiminkim tą lemtingą šeštadienį. Devyniolikmetis ne į pamokas iš namų išėjo; išskubėjo jaunuolis ne knygomis nešinas, tėvui, motinai nieko nepasakęs... Troleibusas jį atvežė į stotelę Kaune prie Muzikinio teatro. O štai ir Muzikinio teatro sodelis. Jis labai patikęs jaunimui. Čia pat muzika, pavasaris visu gražumu... Sodelio vidury Romas. Jaunoje rankoje ne gitara ir ne knyga. Kaip ir daugelis bendraamžių, svajoja – tapti žurnalistu, muziku ar kunigu. Dabar krūtinėje besidaužanti širdis, kupina protesto prieš bolševikų santvarką.

Iš kišenės išsitraukia knygelę. Nepamiršo gyviesiems parašyti linkėjimų. Užrašų knygelę toliau padėta, kad nesusdegtų, kad liktų, kad paskaitytų kas joje, tokio sprendimo metu, parašyta.

Prieš santvarką be laisvės, griaužiančią žmogaus dvasinės vertybes, prieš pavergtus gyvenimus. Negalėjęs įsivaizduoti, kad ir tolimiausioje ateity kas nors pasikeistų, jo ranka paskutinėje pamokoje, priepiešusi daug gėlyčių, nerašo rašinio, dabar ima stiklainį su benzinu... Apšipila...

Muzikos sodely gyvasis fakelas liepsnojantis ir šviečiantis kelią jaunimui, Lietuvai iš tamsos į šviesą. O Romui labai labai skauda, jam labai labai karšta... Pilni delnai, pilna krūtinė karštų žarijų. O jos netilpusios jo širdy ir rankose, vulkanu prasiveržusios, negailestingai degino, visus delnus, o pirmiausia – kauniečių. To šeštadienio vidurdienį Muzikos teatro sodely Romas, liepsną apimtas, šaukė: “Laisvę Lietuvai”, kišeninio kalendoriaus lapely parašęs *Dėl mano mirties kalta tik santvarka*.

Prieš ketverius metus Lietuvą buvo pasiekusi žinia, kad 1968 m. vykusio sovietų invazija Čekoslovakijoje. Prieš ją protestuodamas šalies sostinėje Prahoje, Vaclavo aikštėje, suliepsnojo gyvu žibintu studentas Jonas Palachas.

Labai greitai apie Romo susideginimą sužinojo visas Kaunas. Prie jo tėvų namų rinkosi minios. Tačiau laidotuvės, valdžios potvarkiu, vyko anksčiau visa valanda, o turėjo vykti 2 v.p.p. Ir dar valdžios atstovai buvo nepagailėję ir savo transporto išvežimui į kapus. Tūkstančių jaunimo minia buvo nesuvaldoma. Milicininkai buvo bejėgiai ją sulaukyti. Potvyniu išsiliejo per ilgus metus susikaupęs itūžis. Buvo iškviesti vietinio dalinio kariai. Vakare privežta ir išdalintos guminės lazdos, kuriomis kareiviai mušė žmones.

Romas Kalanta kiekvienam jaunuoliui, kiekvienam lietuviui tapo pasipriešinimo bolše-

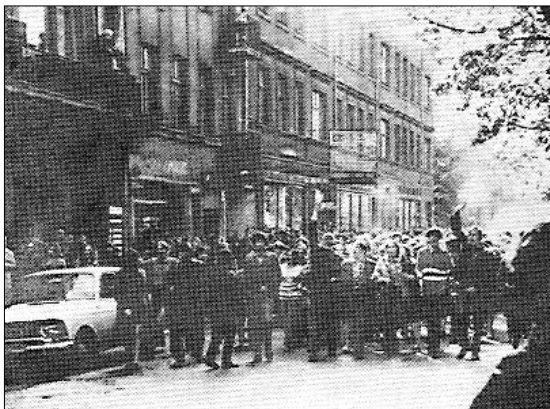
R. Kalanta. Protestuodamas prieš sovietinį režimą, 1972.V.14 susidegino Kaune

Ntr. iš *Gimtoji istorija*

vikinei okupacijai simboliu. Jo mirties metinės prie gimtojo namelio minimos kiekvienais metais. Šiais metais gegužės 13 d. minėjimas atvyko Adolfo Ramanausko-Vanago vidurinės mokyklos moksleivės su mokytoja Elvyra Kamarauskiene, Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus nariai, politkaliniai, tremtiniai, bendrijos nariai, Sąjūdžio atstovai.

Renginį pradėjęs Rimantas Liegus paprašė tylos minute pagerbti Romą Kalantą. Prie gimtojo namelio, po langais, pražydo atėjusiųjų atneštos pavasario gėlės. Suliepsnojo mažos žvakelės, prašneko, priminė didį gyvąjį 1972 m. žibintą Kaune. Moksleivės skaitė gražias eiles, skirtas paaukojusiam savo gyvenimo pavasarį už laisvę, savo liepsna švietusiam kelius einant laisvėn ir nepriklausomybėn.

Minėjime savo mintimis dalijosi Alytaus miesto skyriaus Sąjūdžio atstovas R. Liegus, Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus politinio k-to pirmininkas Antanas Slušys, jo pavad. Birutė Vansevičienė, Dainavos apygardos partizanų vadas Kazimieras Šaličius, partizanas Vytautas Nanartonis. Kalbėjusieji sakė, kad kitais metais, minint didvyrio Romo Kalantos mirties 35-ąsias metines, minėjimas atvyks žymiai daugiau jaunimo, daugiau besimokančiųjų.

Antisovietinė demonstracija Kaune po Kalantos susideginimo 1972 m. gegužės mėn.

Ntr. iš *Naujausių laikų istorija*

Alytaus miesto Adolfo Ramanausko-Vanago vidurinės mokyklos mokiniai prie R. Kalantos namelio

Lietuva sovietinėje nelaisvėje

Atkelta iš 1-o psl.

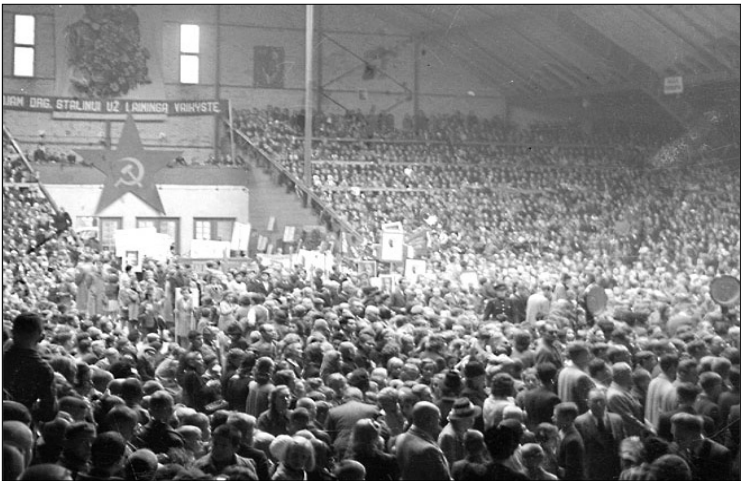
Iki šiol neparašyta marksistinė Lietuvos istorija. Atsakomybę už tokią padėtį Lietuvos istorijos institute pirmiausia metama istorinio instituto direktoriui prof. Pakarkliui. Toliau puolamas prof. Ruokis, nes nepamini tarybinio mokslo laimėjimų. Už tokius pat nusikaltimus puolamas prof. Ivanauskas.

USSR valstybės saugumo ministeris P. Kapralovas rašo LKP(b) CK sekretoriui A. Trofimovui apie LSSR valstybinės grožinės leidyklos blogus veiksmus. Raštas visiškai slaptas. Tardomas TSR grožinės literatūros atsakingas redaktorius Drazdauskas. Kapralovas tvirtina, kad leidyklos darbuotojų kadrai užteršti priešiškais ir politiškai nepatikimais žmonėmis, klerikalinais nacionalistais: Ambrozaitis, Miškinis, Graičiūnas, Keliuotis, Stukarevičius ir kiti. Ypatingas nusikaltėlis – Drazdauskas, nevykdęs “Zvezda” ir “Leningrad” reikalaujamo nurodymo. Nepatinka išleistos knygos: Valančiaus *Palangos Juzė*, Vaižganto *Vaiždelis*, Borutos *Baltaragio malūnas* ir kitos, išleistos be atitinkamų (skaityk bolševikinių) komentarų.

LKP(b) CK biuras, išsigandęs Kapralovo kaltinimų, puola toliau leidyklos redaktorius. Ypač nepatiko Marcinkevičiaus romanas *Nemunas patvino* ir Binkio *Poezija*. Puolama redakcinė kolegija (J. Šimkus, T. Tilvytis ir A. Žukauskas). J. Marcinkevičiaus romaną *Nemunas patvino* įsakyta išimti, o Binkio *Poeziją* ištaisyti.

Didelės klaidos padarytos Vilniaus valstybinio universiteto lietuvių literatūros katedros leidinyje. Ypatingos “nusikaltėlės” – Lukšienė ir Zaborskaitė. Puolamos dėstytojos Kostkevičiūtė ir Zaborskaitė, kurios neva ignoravo marksistinės metodologijos dėsnius. Kaltinama eilė okupantų batlaidžių, kaip F. Bieliauskas, A. Barkauskas, Žėruolis, Kuzminskis. Pultas ir dekanas Palionis, bet jis posėdyje nedalyvavo. Lukšienė 1959 m. iš docentės pareigų atleista.

LSSR KGB kontroliavo LSR mokslų akademijos kiekvieną žingsnį. Pagal pažymą TSR mokslų akademijoje ir dabar idealizuojama buržuazinė santvarka ir Lietuvos praeitis (Kulikauskas, Jagėlaitė, Šidlauskas), menkinami tarybinio mokslo laimėjimai (Tautavičius,

Lietuvos mokytojų suvažiavimas Kauno Sporto halėje. 1940.VIII. 14–15 (V. Augustino fotografija). Po šio suvažiavimo prasidėjo sovietų valdžios represijos prieš mokytojus, nepanorusius piršti vaikams sovietinės propagandos
Ntr. iš *Gimtoji istorija*

Sliesoriūnas, Paurazas), reiškė nacionalistines nuotaikas ir nenorėjo priimti į darbą nelietuvių tautybės asmenų (Ambrazevičius, Paurazas, Sliesoriūnas). Kai kurie Mokslų akademijos darbuotojai jau reiškė klerikalines nuotaikas (Jonynas, Vyšniauskaitė, Ambrazas, Grigaitytė ir kt.). Pastebėti mėginimai daryti kenksmingą ideologinį poveikį akademijos personalui. Tai mėgino KGB organams žinomi nacionalistai, kaip Boruta, Keliuotis, Černius, Dovydaitis. Mokslų akademiją prižiūrėjo 12 KGB agentų. Vien prezidiume 3 agentai ir 4 patikėtiniai, istorijos institute – 4 agentai, lygiai po kelis agentus ir patikėtinius (šnipus) kiekviename Mokslų akademijos skyriuje. Agentų daugiausia Medicinos fakultete. Be to, norėta agentų skaičių padidinti.

Rinkinyje pateikiama 121 dokumentas. Čia yra Lietuvos komunistų (bolševikų) partijos centro komiteto, represinių NKGB-MGB-KGB struktūrų, Glavito ir LSSR kultūros ministerijos dokumentų kopijos, parodančios okupacinės valdžios tikslus formuojant kultūrinę veiklą.

Rusų okupaciniais organams KGB ir jiems pataikaujančiam Sniečkui neįtiko nė vienas lietuvių organas: rašytojai, poetai, menininkai, teatralai, mokslininkai, architektai, leidėjai, kompozitoriai etc. Kai kurie net komunistai, tarp jų Venclova, Paleckis, Gedvilas, Mozūriūnas. Aišku, dauguma jų buvo tikri lietuviai ir bandė okupacijos liūne laviruoti, išlikti žmonėmis. Jie ilgą laiką priešinosi okupantų nurodymams,

tikėdamiesi, kad okupacija truks neilgai, nes tokias mintis kėlė įvykiai užsienyje ir taip pat aktyvus Lietuvos partizanų pasipriešinimas, ypač okupacijos pradžioje.

KGB sekė kiekvieną Lietuvos pilietį, o ypač inteliigentiją. Buvo užrašomas net kiekvienas jų kur nors pasakytas sakiny. Valstybės saugumo min. P. Kapralovas pažymėjo, kad lietuvių inteliigentija neatsikratė reakcinės įtakos ir šmeižė tarybų valdžią. Keletas pavyzdžių: LTSR valstybinės pedagogikos literatūros leidyklos redaktorius Dangutis: “Bolševikai visam pasauliui šaukia apie tai, kad jų šalis kultūringa. Iš tikrųjų jokios kultūros nėra. Paryžių iš tikrųjų puošia kultūra, o Maskvą – tik kareiviai”.

Kauno universiteto rektorius, LTSR deputatas Kupčinskas: “Kilus karui, daugelis važiuos į Rytus. Aš taip pat važiuosiu, bet tik į pietryčius, kad per Iraną pabėgčiau į Turkiją”. Rašytojas J. Marcinkevičius: “Kaip dabar galima dirbti, jeigu partijos CK, tai MGB, tai tarybinių rašytojų sąjungos valdyba klausinėja, su kuo tu gyvenai, kur gėrei, kas tavo žmona. Tegul velnias griebia šią saujelę ir partinius šventeivas su jų anketomis”.

Buvo sekamas ir rašytojas J. Avyžius: “Visi rusai, kurie atvažiuoja į Lietuvą – perėjūnai. Doras žmogus niekada nepaliks savo tėvynės. Kaliningrado srityje rusai pakeitė lietuviškus miestų pavadinimus. To net fašistai nedarė, “broliška” rusų liaudis iškart viską padarė savaip”. (Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras, Vilnius, 2005)

Knygų šūsnis Mokslų akademijos bibliotekoje Vilniuje. Jas sovietų valdžia paruošė sudeginti. 1941 metai (V. Augustino fotografija)
Ntr. iš *Gimtoji istorija*

SAVAITĖ LIETUVOJE

ES vadovų susitikimas

Birželio 16 d. Briuselyje vykusiame Europos sąjungos vadovų tarybos susitikime Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išsakė Lietuvos poziciją euro zonos plėtros klausimu. Jis pažymėjo, kad Lietuva buvo viena iš trijų šalių, kurios pirmosios kreipėsi dėl prisijungimo prie bendros Europos valiutos erdvės, pabrėžė, kad Lietuva nenori ir nereikalauja pakeisti Maastrichto sutarties nuostatų. Tačiau V. Adamkus atkreipė dėmesį, kad kainų stabilumo kriterijų aiškinimas neturėtų tapti kliūtimi šaliai prisijungti prie bendros piniginių erdvės. Jis užtikrino, kad Lietuva ir toliau vykdys patikimą finansų politiką ir išreiškė įsitikinimą, jog artimiausioje ateityje mūsų valstybė taps euro zonos nare.

Prezidentas taip pat sakė pritariaš Europos komisijos ir Europos centrinio banko ketinimui išsiaiškinti svarbius klausimus, susijusius su infliacijos kriterijaus taikymu. V. Adamkus paprašė prie Vadovų tarybos išvadų pridėti bendrą naujų narių – Lietuvos, Latvijos ir Vyšegrado grupės šalių – pareiškimą dėl infliacijos kriterijų taikymo. Šiame dokumente pabrėžiama, kad vertinant, ar nauji Europos sąjungos nariai atitinka euro zonos infliacijos kriterijus, turėtų būti atsižvelgiama į daug spartesnį naujųjų ES šalių ekonominį augimą.

Prezidentas Turkijoje

Birželio 20 d. prezidentas Valdas Adamkus ir jį lydinti verslininkų delegacija išvyko dviejų dienų oficialaus vizito į Turkiją. Prezidentas susitiko su Turkijos prezidentu Ahmet Necdet Sezer. Prezidentai aptarė dvišalio bendradarbiavimo politikos, ekonomikos ir kultūros srityse, Turkijos įsijungimo į Europos sąjungą perspektyvas, santykius su kaimyninėmis valstybėmis, bendradarbiavimo energetikos srityje galimybes.

V. Adamkus susitiko su Turkijos parlamento pirmininku Bülent Arinē ir Valstybės ministeriu, vyriausiuoju Turkijos derybininku Europos sąjungoje Ali Babacanu bei su ministriu pirmininku Recep Tayyip Erdogan. Susitikime su R. Erdogan daug dėmesio skirta energetiniams projektams. V. Adamkus domėjosi naftos ir dujų išteklių tiekimu iš Pietų Kaukazo ir Vidurinės Azijos valstybių į Turkiją. Pabrėžta, kad šie projektai svarbūs kaip pakaitiniai energijos išteklių kanalai Europos sąjungai.

Pradėti pasitarimai

Birželio 22 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pradėjo pasitarimus su seimo frakcijomis dėl ministerio pirmininko kandidatūros, kuriai pritartų seimas. Jis susitiko su konservatorių ir socialdemokratų frakcijų atstovais. Balsavimas dėl Zigmanto Balčyčio parodė, kad būtinas sutarimas tarp koalicijų, nes nė viena iš dabar esančių negali garantuoti paramos savo kandi-

datui. V. Adamkaus nuomone, būsimą premjerą palaikančios frakcijos turi sutarti dėl svarbiausių naujos vyriausybės darbų.

BNS žiniomis, Centro kairės bloką sudarančios frakcijos žada toliau laikytis kartu ir tikisi išlaikyti iniciatyvą formuojant naują valdančiąją koaliciją. Taip buvo pranešta po birželio 21 d. vykusio susitikimo 53 balsus turinčių centro kairės frakcijų – socialdemokratų, valstiečių liaudininkų, “pilietininkų” ir liberalcentristų seniūnų.

Birželio 20 d. seimui nepatvirtinus socialdemokrato Zigmanto Balčyčio kandidatūros į premjero postą, ir socialdemokratai, ir konservatoriai kalbėjo apie galimas derybas dėl plačios “vaivorykštės” koalicijos. Kitą dieną jau kalbėta apie centro kairių mažumos vyriausybės sudarymo galimybę. Neoficialiai teigiama, jog socialdemokratai gali pasiūlyti kitą kandidatą į premjero postą, pavyzdžiui krašto apsaugos ministrį Gediminą Kirkilą.

Uspaskicho nemėgsta

OMNI praneša, kad kas šeštas Lietuvos didmiesčių gyventojas iš visų politikų labiausiai nemėgsta Rusijoje besislapstančio Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho (17.4%). Panevėžyje net 30% jo nemėgsta, o Šiauliuose jį neigiamai vertina tik 4% apklaustų gyventojų. Konservatorių vadovas Andrius Kubilius mažai atsilieka nuo V. Uspaskicho – jis nepatinka 16.2% gyventojų. Trečioje nemėgstamiausių politikų vietoje buvo socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas (11.2%), o ketvirtoje vietoje liko darbietė Loreta Graužinienė (7.6%), šeštoje – Vytautas Landsbergis (5.4%). Apklausa atlikta birželio 16-19 d.d. savaitraščio *Veidas* užsakymu.

Laimėjo byla

Vilniaus apygardos administracinis teismas paskelbė sprendimą nepavykusios interpelacijos Vilniaus merui Artūrai Zuokui byloje. Šių metų sausio 25 d. A. Zuoko šalininkai taryboje surengė balsavimą dėl nepasitikėjimo meru. Balsavimas buvo surengtas savaite anksčiau negu planavo interpelaciją pasiūlęs mero oponentai, ir jie balsavimą boikotavo. Teismas birželio 22 d. iš dalies patenkino pareiškėjų Vilniaus savivaldybės tarybos narių skundą ir neteisėtai pripažino kai kuriuos mero ir savivaldybės sekretoriaus Žilvino Šilgalio veiksmus.

Neteisėtais buvo pripažinti A. Zuoko veiksmai pasiūlant miesto tarybai papildyti sausio 25 d. tarybos posėdžio darbotvarkę klausimu dėl jo atleidimo iš mero pareigų bei Ž. Šilgalio veiksmai šiame posėdyje pateikiant sprendimo “Dėl Artūro Zuoko atleidimo iš Vilniaus miesto savivaldybės mero pareigų” projektą. Teismas panaikino atitinkamas tarybos sprendimo dalis. **RSJ**

“Politikos egzaminas”

The Economist birželio 10 d. laidoje (psl. 50 – “Europe”) rašo, kad nors Lietuva yra atsidūrusi politinėje painiavoje, jos perspektyvos dabar yra geresnės. Lietuva padėjo sugriauti Sovietų Sąjungą, paskelbdama nepriklausomybę 1990 m., tačiau po tos garbingos valandos nesibaigia skandalai ir galimybių pražiūrėjimas. Galbūt todėl beveik dešimtadalis gyventojų – apie 450,000 lietuvių – yra emigravę dirbti užsienyje. Nepaisant Briuselio rimtų abejonių, valstybė 2004 m. įsiveržė į Europos sąjungą. Užsienio investicijų ir augimo srityse Lietuva nepasiveja kitų Baltijos valstybių. Reformos vyksta nenuosėkliai.

Tačiau dabar matyti du pažangos požymiai. Pirma, krašto didžiausias pramoninis turtas, perdirbimo įmonė “Mažeikių nafta”, parduota rimtam savininkui – Lenkijos “PKN Orlen”. Tuo baigiasi ilgas neaiškių susitarimų, politinių kivirčių ir nepastovumo dešimtmetis, daug kainavęs mokesčių mokėtojams. Antra, atrodo, kad mažėja visuomenės tolerancija korupcijai, ir šiuo laiku teisėsaugos pareigūnai energingai ir įspūdingai vykdo baudžiamąjį procesą. Tai taip pat rodo mėnesio pradžioje įvykęs kairiosios pakraipos koalicijos sugriuvimas.

Kaip atsitiko? Darbo partija, populistinė grupė, vadovaujama Rusijoje gimusio verslininko Viktor Uspaskich, suskilo ir pasitraukė iš vyriausybės. Pats V. Uspaskich dingio Rusijoje. Visa tai įvyko pasklidus žiniui, kad prokurorai nagrinėja kaltinimus, esą partija pasiima dalį Europos sąjungos teikiamos paramos, kad 2004 m. rinkimuose peržengė rinkiminio vajaus finansavimo ribas ir kad priėmė lėšų iš Rusijos. V. Uspaskich sako, kad jis neatsakingas už parti-

jos buhalteriją ir kad išpuoliai prieš partiją yra grynai politiniai.

Didžiausias galvosūkis yra šios aferos paskelbimo momentas. Jau daug metų sklinda gandai apie V. Uspaskicho ryšius. Bet joks autoritetingas pareigūnas nepajėgė ar nebuvo linkęs juos tyrinėti. Taip buvo ir su kitais politiniais skandalais, įskaitant gerai žinomo mero, kurio advokatai sugebėjo užkirsti kelią jo verslo operacijų nagrinėjimui teisme. Išimtis buvo 2004 m. buvusio prezidento Rolando Pakso pašalinimas. Tai buvo laimėjimas Lietuvos patriotų, rusofobų žvalgų. Jų vadovas Mečys Laurinkus pasakė seimui, kad prezidentas sudaro grėsmę valstybiniam saugumui. Bet pašalinus R. Paksą, politika grįžo į purviną kasdienybę.

Yra manančių, kad V. Uspaskich persistengė. “Lietuvos elitas toleruoja savo pačios korupciją, bet ne kitų”, sako vienas politinio gyvenimo stebėtojas. Tikrasis skilimas Lietuvos politikoje nėra ideologinis, bet tarp aukštai išsilavinusių buvusių nomenklatūrininkų, kurie vadovauja įsisenėjusioms partijoms, ir populistinių pašaliečių, kaip R. Paksas ir V. Uspaskich.

Kita teorija rišasi su “Mažeikių naftos” pardavimu. Vyriausybės partijų suirutė tą savaitę leido pardavimą lengviau prastumti seime. Tai buvo neabejotinai drumzlinos istorijos maloniai švari atomazga.

Optimistiškiausias paaiškinimas yra tas, kad Lietuva keičiasi teigiama linkme. Dar vienas ženklas yra egzaminų skandalas. Kaip ir daugumoje pokomunistinių valstybių, Lietuvoje apgavystė mokyklose yra įprastas dalykas. Bet kai buvo paskelbta, kad lietuvių kalbos klausimai buvo pardavinėjami prieš egzaminą, kilo pasipik-

Lietuvos policijos gen. komisaro pavaduotojas Kęstutis Laučinskas (kairėje) ir gen. prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis su (II eil. iš k.) Dana Styra, Juozu Gatavecku ir Algiu Malinausku lankėsi Toronto policijos būstinėje š.m. balandžio mėn.

tinimas. Centrinės egzaminų įstaigos direktorius atsistatydino, mokiniai bando traukti vyriausybę į teismą, egzaminas sudaromas iš naujo. Gal suaugusiems būtų gerai pateikti politinių mokslų užduotį. Lietuvos politikai ir pareigūnai gal neišlaikytų, bet turbūt gautų geresnį pažymį negu per pastaruosius 15 metų.

RSJ

EUGENIJA BARŠKĖTIENĖ

Rinkomės į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte 2006 m. kovo 14 d. paminėti Pabaltijo universiteto 60 metų sukakties. Minėtuves pradėjo Pranas Jirkus. Šias pareigas jis perėmė iš Danutės Jankauskaitės-Eidukienės, kurios dėka mes dar ir dabar renkamės kasmet paminėti universiteto įsteigimo metinių. Ji buvo tikra to žodžio prasme – bibliografė. Ji rinko medžiagą kur tik buvo paminėtas Pabaltijo universiteto vardas.

Rengiantis minėti 50 metų universiteto metines, ji suorganizavo būrį buvusių studentų, kurie pasivadino dešimtuku. Silpnėjant Danutės Eidukienės

sveikatai, jos vietą užėmė kolega Pranas Jirkus.

Po įvadinio žodžio dr. Eugenijus Gerulis perskaitė invocaciją. Kolegė Karolina Lukoševičiūtė-Kubilienė paminėjo visus praeitais metais išėjusius į Dievo sodus. Jie pagerbti tylos minute.

Prisistatėme. Po daugel metų į minėtuves atvyko Edvardas Skiotys su žmona iš Detroito. Zigmąs Jakimčius, lydimas gražuolės dukters, atvyko iš Ann Arbor, MI. Kolega Vytautas Lapatinskas prisistatydamas papasakojo, kaip jį įtraukė į garbės konsulo pareigas. Dar-

bo daug, bet džiaugėsi, kad pasitarnauja Lietuvai. Jis kvietė kitų metų minėtuves rengti jo gyvenamos vietos mieste – Seattle, VA. Sumanymui pritarėme.

Aldona Puzinaitė-Čepėnienė pasidalino prisiminimais apie savo tėvo prof. Jono Puzino 100 metų gimtųjų progą surengtas minėtuves Lietuvoje. Kolegos Leonas Maskoliūnas ir Sigita Miknaitis parodė nuotraukas iš organizacinės veiklos Pabaltijo universitete. Įdomus buvo dr. Vytauto Černiaus *Eine Reise in die Vergangenheit (Žvilgsnis į dabartinį Pinnebergą)*. Va-

sarą keliaudamas po Vokietiją aplankė ir Pinnebergą, padarė nuotraukų.

Malonu, kad jaunimas domisi Pabaltijo universitetu. Ypač gyvai tuo klausimu kalbėjo Danutės ir Edmundo Eidukų dukra Dalia. Ji siūlė surinktą medžiagą išleisti atskira knyga.

Iš sveikinimų ypatingai miela buvo jausti, kad ir po plautų pasaulį išsisklaidę kovo mėnesį mintimis sugrįžtame į “Alma Mater”. Net ir Australijoje gyvenantieji Bonaventūras ir Tamara Vingiliai kasmet atsiunčia sveikinimus. Aptarėme ir ateities planus. Prof. dr. Vytau-

tas Černius pasidalino mintimis apie jo išleistą knygą *Žmogaus vystymosi kelias*. Kas norėjo, galėjo įsigyti ir gauti autografą.

Pasivaišinus prasidėjo linksmoji dalis. Manau, visi prisimename, kad pas Vladą Ivanuską savo balsu lavino nemažas būrys studentų. Buvo suorganizuotas kvartetas. Jo sudėtyje buvo: Edvardas Skiotys ir Pranas Jirkus – tenorai, Albertas Snarskis (a.a.) – baritonas ir Vytautas Čepėnas – bosas. Jų mėgstama daina buvo *Kai baltos gėlės žydi melsvoj mėnesienoj...* Kadangi tarp mūsų buvo abu tenorai, kvietėme bosą Vytautą Čepėną priminti mums tą dainą. Deja, bosas kuklinosi, tai dainavome visi kas ką pasiūlydavo. Prisimenu, kaip suvirpėjo blakstienos, kai dainavom *Mergele, mano mylima, priimk mane šią naktelę / Tavęs priimti negaliu, šaltam kapelyje guli...* Jau daugelis jų guli... Užbaigėme su *Gaudeamus*. Jeigu kas pamiršo žodžius, galėjo sekti išspausdintoje programoje. Labai nenoriai skirstėmės tardami “Iki pasimatymo!”

Kreipiamės į kolegas, gyvenančius Kanadoje ir lankiusius Pabaltijo universitetą – jei-gu turite kokių pasiūlymų, prisiminimų ar istorinės vertės medžiagos, susisiekti su kolega Pranu Jirkum el.paštu pjurkus@prodigy.net.

Na, o priedo pridedu bendrą nuotrauką su svečiais. Alfa-beto tvarka surašiau kolegų pavardes, o jūs bandykite atpažinti. Jurgis Bendikas, Mindaugas Baukus, Romas Butkūnas, Vytautas Černius, Vytautas Čepėnas, Edmundas Eidukas, Eugeni-ja Franckevičiūtė, Eugenijus Gerulis, Zigmąs Jakimčius, Danutė Jankauskaitė, Pranas Jirkus, Merė Kumpikevičiūtė, Vytautas Lapatinskas, Karolina Lukoševičiūtė, Leonas Maskoliūnas, Sigita Miknaitis...

Pabaltijo universiteto Pinneberge, Vokietijoje, buvę studentai prieš 60 metų, susirinkę į minėtuves 2006 metais kovo 14 d. Čikagoje

Didžiųjų silpnybė ir mažųjų galia

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Ne tik iš kitataučių tenka išgirsti: “Lietuvėlė, valstybėlė”. Panašiai pasakoma ir apie kitas mažas valstybes. Didžiosios valstybės priekaištauja, kad mažosios tautos su savo miniatiūriškomis valstybėlėmis kelia pavojų taikai, kad jų kapitalai menki tarptautinei pramonei ir prekybai, kad jos trukdančios didžiosioms valstybėms racionaliai tvarkyti pasaulį. Remdami tokiais argumentais didieji stengiasi prisijungti mažuosius ir tokio savo elgesio nevadina kolonializmu ar imperializmu, o integracija, laisvatorišku prisijungimu ar kova su terorizmu. Ar pamatuotas toks didžiųjų sureikšminimas ir mažųjų menkinimas?

Profesorius Juozas Eretas knygelėje *Išvijos klausimu* (Roma, LKMA, 1974) parodo, kad tautų ir jų valstybių galia ir reikšmė žmonijos istorijoje nėra proporcinga jų dydžiui, kad didžiosios valstybės nėra tokios galingos ir reikšmingos kaip didelės, o mažosios nėra silpnos ir nereikšmingos kaip mažos. Visa Europa yra mažų erdvių žemynas ir jos yra pakankamai saugios, tikri kultūros ir civilizacijos židiniai. Po Pirmojo pasaulinio karo į vakarus nuo Maskvos Europoje buvo daugiau nei 35 valstybės, o į rytus iki Kinijos – tik viena, tačiau Europa iki šiol pasaulį veikia energingiau, negu visi kontinentai kartu, o kultūriniai atžvilgiai yra didinga, nors fiziškai nėra galinga. Ji yra mažųjų valstybių tėvynė. Europietis labiau rūpinasi kokybe, o ne kiekybe, individualumu. Jis, anot J. Ereto, mieliau nori būti liesu vienetu priekyje, negu storu nuliu užpakalyje.

Pagrindinis didžiųjų valstybių silpnumo požymis yra jų trapumas. Šią silpnybę parodo jų vengimas geografiškai tiesiogiai suartėti su kitomis didžiosiomis, tarp savęs ir konkurentės nori turėti saugos zonas – buferines valstybes (todėl Rusija taip priešinosi Baltijos valstybių jungimuisi į euroatlantines struktūras, dabar siekia daryti įtaką per ekonomiką). Pažeidžiamumo baimė lydi visas didžiąsias valstybes. Didžiųjų pastangos tapti galingomis nepateisina milžiniškų aukų, ku-

rias jos patiria. Trumpalaikiai bismarkinės ir hitlerinės Vokietijos, Japonijos, carinės Rusijos ir Sovietų Sąjungos iškilimai tik patvirtina minimą didžiųjų trapumą, laikinumą, netikrą spindesį savo kultūros ir ekonominių galių menkinimo sąskaita. J. Ereto žodžiais tariant, turint galvoje, kad didieji anksčiau ar vėliau bus išstumti iš savo jėgos pozicijų, jie turėtų dar “geruose laikuose” susilaikyti nuo skriaudimo ir apstumdymo tų, į kurių tarpą jie neišvengiamai patys pateks. Toks įspėjimas šiandien tinka ir Čėčėnijoje vykdančiai genocidą Rusijai, kuri jau dabar turėtų apverkti ne tik beprasmiškai žuvusius dešimtis tūkstančių savo karių, bet ir pragaistingą savo valstybės ateitį.

Įsigilinę į J. Ereto pastebėjimus, matysime, kad mažųjų buvimas praturtina pasaulį, todėl jų skriaudimas tampa skriauda visiems.

Mažos valstybės siela yra laisvė. Laisvės meilė tautą paskatina sukurti savo valstybę, idant turėtų saugią vietą, leidžiančią netrukdomai vystytis pagal savo prigimtį. Laisvės troškimo pagimdyta toji valstybė ir tarnauja laisvei, užtikrina jos kūrėjų saugumą. Mažoji valstybė tik laisve ir gali kompensuoti didžiųjų pranašumą ir galią, todėl ją taip vertina, ją puoselėja, dėl jos gyvybę aukoja. Dėl laisvės į neišvengiamą žūtį ėjo tūkstančiai lietuvių, suomių, kitų nedidelių tautų, į tokią žūtį šiandien eina čėčėnai. Kadangi fizinis tautos naikinimas jos dvasios, taigi ir laisvės troškimo, sunaikinti nepajėgus, tokia didžiųjų kova yra beprasme, susilaukia visuotinio pasmerkimo.

Mažos valstybės pagrindas – teisė. Teisė yra esminė Kūrėjo suteikta dovana žmogui, todėl jos negali paneigti joks žemiškas valdovas. Ji negali būti siejama su tautos ir teritorijos didumu ar kitokiu didžiūno svoriu. Jei teisė nepripažįstama, žmogus ar tauta dėl jos kovoja, nes ji tvirtesnė ir už tvirčiausius teisės neigėjus. Jei kovojama atkakliai, teisė visuomet laimi, nes teisė žlugdanti jėga, kad ir kokia didelė būtų, yra trapi, o teisė – amžina. Jėgos prieš teisę pralaimėjimų istorija tai nuolat patvirtina.

Brangiausias mažos valstybės turtas yra kultūra. Kultūros plėtočiai palankesnės sąlygos turi mažosios valstybės, nes didžiųjų siekiai užimti didesnes teritorijas, organizuoti ir išlaikyti stipresnę gynybai ar puolimui kariuomenę, sudaryti sudėtingą administracinį aparatą ir valdymą jiems nepalieka vietos rūpesčiui kultūra; besiplėsdamos plokštumoje, jos negali pakilti. Kas sukaupia Ermitažę, Britų muziejų ar Luvre, labiau atspindi ne rusų, anglų ar prancūzų kultūrą, o mažųjų, iš kurių tie kūriniai buvo gauti, nupirkti ar pagrobti. Ne didieji, o mažieji pasižymi moksle, garseja reikšmingais atradimais ir išradimais.

Mažoje valstybėje geresnės sąlygos ugdyti ir telkti pilietinę, tautiškai susipratusią visuomenę. Pasiekti darną šeimoje paprasčiau nei didesnėje bendrijoje. Panašiai yra ir su pilietine visuomene. Mažesnė bendruomenė geriau įkūnija politinę išmintį, nes mažesniuose rėmuose lengviau realizuojami politiniai bei socialiniai reikalai. Mažos valstybės piliečio tėvynės meilė yra kitokia, ne didybės manijos kurstoma, o supratimu, atjauta, tolerancija artimui grindžiama, ji labiau panaši į šeimos tarpusavio meilę. Kaip teigia profesorius J. Eretas, mažos valstybės pilietis yra dviejų tėvynių pilietis – savo ir viso pasaulio. Šį teiginį profesorius patvirtino savo gyvenimu – meilės užteko gimtajai Šveicarijai ir antrajai tėvynei Lietuvai, kurios Trispalvė jo valia buvo uždegtas velionies karstas.

Kokie bebūtų mažųjų privatumai, jie neapsaugo nuo gresiančių pavojų. Kaip minėta, galingiausias ginklas nuo pavojų yra teisė. Karinis ginklas, naudojamas savisaugai, žymia dalimi saugo ir atremia galinųjų kėslus ir išpuolius. Šį teiginį akivaizdžiai patvirtino sovietų-suomių karas. Efektyvi saugumo priemonė yra sąjunga su kitomis valstybėmis, narystė tarptautinėse organizacijose, kuriose mažųjų moralinis autoritetas dažnai sulaiko didžiuosius nuo kėslų. Lietuvai įsijungus į NATO ir Europos sąjungą, į ateitį galime žengti su didesniu pasitikėjimu.

KANADOS ĮVYKIAI

Santuokos gynėja

Dr. Margaret Somerville, pasaulyje žinoma medicinos ir mokslo etikos tyrinėtoja bei žinovė, Toronto Ryerson universitete gavo garbės daktaro laipsnį – penktąjį jos akademinėje biografijoje. Tačiau iškilinėse įteikiant pastarąjį apdovanojimą, dalis jos kolegų ir studentų atsuko nugaras ir nepritariančiais šūksniais palydėjo įteikimo momentą. Su protesto plakatais ją taip pat pasitiko prie universiteto išsiriškiavę gėjai, besirenkantys į savo parodą Toronte. Tačiau dr. Somerville taktiškai atlaikė visus išpuolius ir atmetė visus kaltinimus homofobija. Ji viena iš nedaugelio viešai ir nuosekliai gina savo nuostatą dėl santuokos apibrėžimo – tai visuomenės institucijose patvirtintas vyro ir moters ryšys, užtikrinantis civilizacijos tęstinumą. Dr. Somerville nuomone, tik tokia santuoka sukuria pačias geriausias sąlygas formuoti pilnavertę vaiko asmenybę. Ji taip pat išreiškė susirūpinimą, kad pasaulyje gausėja vaikų, kurie niekada nesuras savo biologinių tėvų.

Vankuveryje vyko pasaulinis miestų plėtros forumas. Jį surengė Jungtinių Tautų organizacija, skatinanti mažuose ir dideliuose miestuose siekti jaukumo, sveikos aplinkos, taupiai naudoti gamtos išteklius, dalintis su nepasiturinčiais. Šiame susirinkime dalyvavo daugiau kaip šeši tūkst. 150 pasaulio tautų atstovų: architektų, statybininkų, inžinierių, gamtos augininkų, akademikų ir vyriausybės pareigūnų. Šis tarptautinis judėjimas už sveiką ir saugią miestų gyvenimą prasidėjo prieš 30 metų. Vankuveryje Jungtinių Tautų organizacija surengė pirmąją konferenciją, po to šis renginys vykdavo kas kart kitoje šalyje. Kanada – vienintelė valstybė, kurioje miestų plėtros konferencija surengta antrą kartą.

2008 metais Kanada pasirodusi perimti NATO misijos vadovavimą Afganistane. Tai papildomai pareikalaus 100 kareivių. Taip pat Kanada skiria dar 15 mln. dolerių atkurti Afganistano vandens drėkinimo sistemoms ir statyti naujoms. NATO kaip ISAF (International Security Assistance Force) dalis yra atsakinga už taikos palaikymą ir rekonstrukciją Kabule bei aplinkiniuose rajonuose. Jau dabar, suaktyvėjus teroro išpuoliams, NATO papildė karių skaičių nuo 7,000 iki 16,000. Nuo vidurvasario NATO perima vadovavimą iš JAV, kad vėliau jį perduotų Kanadai.

Kanada neatsisako savo imigracinės politikos ir tradicijų, nepaisant kai kurių JAV respublikonų partijos narių kritikos ir siūlymo griežtinti taisykles. Kalbėdamas Jungtinių Tautų surengtame miestų plėtros forumo, ministras pirmininkas S. Harper pabrėžė, kad geriausia užkarda teroristams – atviros, tolerantiškos viena kitai daugiakultūrės bendruomenės.

Viena Britų Kolumbijos kalnų viršūnė jau oficialiai

vadinasi Pierre Elliot Trudeau vardu. Jau anksčiau buvo nutarta taip įamžinti populiaraus buvusio Kanados ministro pirmininko atminimą. Kalno įvardinimo iškilinėse dalyvavo buvusio ministerio pirmininko vyriausias sūnus Justin.

Kvebekas – pirmoji provincija, kurioje naftos ir dujų verslovėms įvedami papildomi mokesčiai. Planuojama surinkti apie 200 mln. dol. kasmet, per 6 metus – 1.2 bln. Šie pinigai bus skiriami “Žaliajam fondui”. Pastarasis rūpinasi Kioto įsipareigojimų įgyvendinimu provincijoje, oro ir aplinkos švara. Gamtos saugininkai sveikina šį sprendimą, bet kuro pardavėjai tvirtina, kad mokesčiai guls ne tik ant gamintojų, bet daugiau ant vartotojų pečių. Kvebeko provincija, jau turinti mažiausiai užterštą orą, ketina sekti Kalifornijos pavyzdžiu ir prekiauti automobiliais, naudojančiais nedaug energijos ir mažinančiais oro taršą 25-30%.

Konservatorių vyriausybė numato apginkluoti armiją naujais lėktuvais. Jie ypač pravers visose tarptautinėse misijose. Didysis “Boeing-17 Globemaster” yra tinkamas ilgesnėms oro kelionėms. Šis karinis orlaivis gali sutalpinti tris šarvuotus automobilius, pora aptarnaujančių automobilių ir jų igulas, skristi 4500 km nuotolį. Numatoma įsigyti ir mažesnių manevringų lėktuvų, labiau tinkamų trumpiems skrydžiams ir veiksmams neįprastame kraštovaizdyje.

Du Toronto universiteto mokslininkai, astronomas ir jo žmona genetikos tyrinėtoja, John ir Maira Percy savo 44-ajai vedybinei sukakčiai gavo netradicinę dovaną – dvi miniplanetas, pavadintas jų vardais. 2000 metais du mėgėjai dangaus stebėtojai atrado du asteroidus. Atradėjai turi teisę pavadinti juos savo vardais, bet jie perdavė šią teisę Kanados Karališkajai astronomijos draugijai. Ji ir išrinko šią mokslininkų šeimą. Tarptautinė astronomų draugija oficialiai tai paskelbė jų šeimos šventės išvakarėse. Dvi mažosios planetos Johnpercy ir Mairapercy, priartėja viena prie kitos kartą per 220 metų.

Ch. Guite garsioje liberalų laikų išeikvojimo byloje sulaukė griežčiausio teismo nuosprendžio. Teismas pripažino 5 jam pareikštus kaltinimus esant teisingais ir paskyrė bausmę – 3.5 metų kalėjimo. Dar anksčiau 1.5 ir 2.5 metų laisvės atėmimu nubausti du reklamų agentų darbuotojai. Buvęs aukštas federacinės vyriausybės viešųjų darbų ministerijos pareigūnas apkaltintas neteisėtai švaistęs jam patikėtas valstybės lėšas, mokėdamas milijonus dolerių privačioms bendrovėms už neatliktą arba tariamai atliktą darbą. Kol C. Guite leis laiką kalėjime, teismas darba tęs toliau. Valstybinio nusikaltimo gijos veda toliau, atrandant vis naujus įkalčius ir besaikio švaistymo faktus. **S.K.**

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS **QUEEN SYRENA TRAVEL**
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

TARŠA JŪROJE

Birželio 21 d. Helsinkio komisija iš „karštųjų taškų“ sąrašo išbraukė Baltijos jūros teršėjus iš Lietuvos, Estijos, Lenkijos ir Rusijos, praneša DELFI-LR. Atnaujinus vandens valymo įrenginius, jūra teršiama mažiau. Baltijos jūros apsauga besirūpinančios komisijos pirmininko Artūro Daubaro teigimu, to pasiekti padėjo didelis grupės darbas, gauti duomenys, kad tie „karštieji taškai“ nebekelia pavojaus. Tačiau, nors tarša sumažėjo, uždara Baltijos jūra išsivalys dar negreitai. Mokslininkų apskaičiavimu, Nemune nutraukus taršą dabar, Lietuvos didžioji upė išsivalytų ne anksčiau kaip po 20 metų. Specialistai susirinkę Vilniuje birželio 21-22 d.d. parengė strateginį planą, ieškodami būdų sumažinti taršą ir biologinės įvairovės išsaugojimui Baltijos jūroje.

PASAULIO PAVELDO SĄRAŠE

Ketvirtasis Lietuvoje esantis Pasaulio paveldo objektas yra Struvės geodezinis lankas. Jis – pristatomas pagal 26 laipsnių dienovidinį besitęsiančios trikampio grandinės punktais nuo Juodosios iki šiaurės jūrų, kurios 1816-1855 metais matavimus organizavo astronomas ir geodezininkas Friedrich George Wilhelm Struve. Atlikus Struvės geodezinius matavimus buvo iš esmės atnaujinta informacija apie Žemės formą, o apskaičiuoti parametrai bei nustatymo metodika taikyta kelis šimtmečius, kol atsirado šiuolaikinės kosminės geodezijos technologijos. Struvės geodezinis lankas kerta Norvegiją, Švediją, Suomiją, Estiją, Latviją, Lietuvą, Gudiją, Ukrainą ir Moldovą. Geodezinio lanko vertė ir išskirtinumas, pasak mokslininkų, yra ne reginyje, o mokslinio, kultūrinio ir politinio bendradarbiavimo rezultate, tiriant Žemę. Lanko įtraukimą į Pasaulio paveldo sąrašą sumanė ir koordinavo Suomijos valstybinės žemės tarnyba, o galutinis rezultatas pasiektas glaudžiai bendradarbiaujant dešimties Europos valstybių vyriausybėms. Atidengiant atminimo ženklą su UNESCO ir Pasaulio paveldo emblemomis, Meškonyse dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, Žemės ūkio ir Kultūros ministerijos vadovai, Lietuvos ambasadorė prie UNESCO, Pasaulio paveldo komiteto pirmininkė Ina Marčiulionytė.

MAŽIAU MAUDOSI

Visuomenės sveikatos specialistai tvirtina, kad Baltijos jūros vanduo pagal cheminę ir mikrobinę taršą atitinka higienos normos reikalavimus. Tačiau poilsiautojai mažiau maudosi, nes jūros vandeniui įšilus iki 16-17 laipsnių, maudynių zonose pradėjo žydėti žalieji dumbalai. Vanduo yra pažaliavęs ir atrodo nešvarus, tačiau dumbalai pavojaus nekelia. Pernai

žydėjo trečdalis Baltijos jūros ties Švedija ir Suomija, bet Lietuvą žydėjimas aplenkė.

KANČIOS SIMBOLIS

ELTA-LCTIC žiniomis, Vilniaus Karveliškų kapinėse bus pastatytas paminklas – angelo skulptūra, simbolizuojanti tragiškus lietuvių tautai įvykius ir netektis. Birželio 21 d. sostinės meras Artūras Zuokas, Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininko pavaduotojas Benas Ruzgys ir dailininkas Gytėnis Umbrasas į paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams pamatus įkasė simbolinę kapsulę su atminties tekstu ateities kartoms. Teks te aprašyta, kokius tragiškus lietuvių tautai įvykius ir netektis žymi skulptūra, kurios pastatymu rūpinosi Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių bendrija drauge su sostinės Savivaldybe. Skulptūra Karveliškų kapinių teritorijoje, kurioje laidojami politiniai kaliniai ir tremtiniai, bus pastatyta iki kitų metų vasaros. Sostinės savivaldybė skulptūros pastatymui skyrė 300 tūkst. litų.

GAMINS MAKARONUS

Bendrovė „Amber pasta“, vienintelė Lietuvoje ir Baltijos valstybėse, pradeda ilgų makaronų – „spagečių“ gamybą. Taikoma ir į Skandinavijos ir į Lenkijos rinką, kurioje vietinių makaronų gamintojų yra nedaug, skelbia DELFI. Bendrovė pajėgi pagaminti apie 1,000 tonų gamybos ilgų ir trumpų makaronų. Nors parduotuvių lentynos pilnos itališkų, čekiškų, vokiškų ir kitų makaronų, rinkos tyrimai rodo, kad yra paklausos vietinei gamybai. Lietuvoje per mėnesį nuperkama apie 1,000 tonų, trijose Baltijos valstybėse apie 2,000 tonų įvairių makaronų. Apie 15-20% perkamų makaronų sudaro „spagečiai“.

DAUGIAU KELEIVIŲ

Kaip praneša DELFI, keleivių vežimas Lietuvoje pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su pernai tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 5.3% iki 119.6 milijono. Didžioji dalis keleivių (98.5%) vežta kelių transportu, geležinkelių transportu – 1.2%, vidaus vandens transportu – 0.1%, Lietuvos aviabendrovių lėktuvais – 0.1%, o jūrų transportu – 0.03%, Statistikos departamento duomenimis. Per 2006 metų sausį-kovą vežta 23.7 mln. tonų krovinių – 1.8% mažiau nei pernai tą patį ketvirtį. Vežimas geležinkelių transportu sudarė 52.8%, kelių – 41%, jūrų – 5.8%, vidaus vandens – 0.4%, Lietuvos aviabendrovių lėktuvais – 0.01% visų vežimų. Krovinių vežimas šiemet, palyginti su pirmuoju 2005 metų ketvirčiu, vidaus vandens transportu išaugo 13.4%, jūrų transportu – 9.9%, geležinkelių transportu – 7.3%, tačiau 12.8% sumažėjo kelių transportu ir 60.4% Lietuvos aviabendrovių lėktuvais. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Caspari vargonų projekto lėšų telkimo renginyje Ročesteryje, NY, amerikiečių visuomenę sužavėjo savo balsu, išvaizda ir dainomis bei arijomis buvusi torontietė, dabar gyvenanti San Francisko, CA, Indrė Viskontaitė. Nuotraukoje iš d. į k. muzikė ir chorvedė Dalia Viskontienė, akompaniatorė U. Davidsson, Indrė Viskontaitė, prof. Hans Davidsson, Lietuvos garbės konsulas Rimas Česonis ir ALB Ročesterio apylinkės pirm. Birutė Litvinienė

Vilties ir gedulo diena

EDVARDAS ŠULAITIS

Nedidelis Cicero lietuvių telkinys prisiminė Vilties ir gedulo dieną birželio 11 pamaldomis Šv. Antano par. šventovėje, o po to – kalbomis parapijos pastate. Šv. Mišias atnašavo kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuris pasakė šiai datai pritaikytą pamokslą. Vėliau persikėlus į vadinamąjį „kavos kambarį“ (salės negauta), pagrindinius pranešimus „tragiškojo birželio“ tema padarė ciceriečiai veikėjai dr. Petras Kisielius ir Saulius Kuprys.

Po įžanginio žodžio (tai padarė LB Cicero apyl. valdybos sekretorė Ona Vencloviene), žvaikes žuvusių prisiminimui uždegė dar nelabai seniai į šį kraštą atvykusieji Danutė ir Algis Kirkai – aktyvūs bendruomenės veikėjai. Pirmasis prabilo jaunesnės kartos veikėjas, Cicere augęs, čia liuanistikos mokyklą baigęs adv. S. Kuprys, dabartinis ALTos pirmininkas bei kitų organizacijų valdybos narys. Jis kalbėjo trumpai, bet drūtai, aiškiai. S. Kuprys ne tiek pasakojo apie praeitį, kiek apie dabartį bei ateitį. Į klausimą, ką šiandien turėtume daryti, jis atsakė: reiktų plačiau paskleisti savo istoriją – žiaurius komunistų darbus parodyti pasauliui. Kalbėtojas priminė apie Vašingtone statomą paminklą komunizmo aukoms atminti, kuris kaip tik turėtų byloti apie raudonųjų nedorybes. S. Kuprys

kvietė ne tik išsaugoti, bet ir perduoti tuos tragiškus lietuvių tautos momentus ateinančioms kartoms.

Kiek plačiau ir ilgiau kalbėjo Cicero lietuvių telkinio vėteranas dr. Petras Kisielius, kuris labiau gilinosi į išvežimų Sibirą istoriją. Priminė skaičius išvežtųjų, jų žiaurius ištrėmimo vaizdus. Kalbėjo ir apie partizanus, apie baisias anų dienų istorijas. Jis paminėjo, kad jų kančios nėra pakankamai įvertintos. Todėl jis sakė, kad tos visos lietuvių kančios neturėtų būti užmirštos, ypač Lietuvoje.

Kalbėjo ir Sibirą išvežtoji

Susirinkusieji taip pat turėjo progą išgirsti autentiškus prisiminimus moters, kuri kaip tik buvo išvežta į Sibirą. Čia kalbėjo viešnia iš Lietuvos – Laima Motušytė, kurią 5 metų amžiaus mergaitę kartu su tėvais buvo ištrėmę į Sibirą. Ji papasakojo, kad ten turėjo galimybę lankyti mokyklą, ir lietuviai vyravo moksle vietinių tarpe. Jie net nestojo į pionierius, nors buvo verčiami. Lietuviai ten stengėsi išlaikyti lietuvių, kol galėjo grįžti atgal į Lietuvą.

Taip pat savo prisiminimais pasidalino ir keli kiti tautiečiai, o Audronė Bernatavičienė perskaitė porą eilėraščių minėjimo tema. Pabaigai visi sugiedojo *Lietuva brangi*.

Hamilton, ON

A.a. PETRUI KARECKUI mirus, reikšdami užuojautą jo žmonai Teklei, sūnams – Jonui, Stasiui, broliui Jonui su šeima ir giminėms *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$50 – E. Bubnienė; \$40 – V. Kežinaitis; \$30 – E.M. Klevas; \$25 – A. Gailienė; \$20 – G. Agurkienė, E. Bajoraitienė, E. Beržaitienė, E.K. Gudinskai, I.J. Jokubynai, D.M. Jonikai, S. Kalvaitienė, W. Lukošienė, A.A. Petrauskai, F. Povilauskienė, P. Pranskevičius, M.A. Pusdešriai, V. Raguckienė, S.J. Remesat, I. Repečkienė, A. Rimkienė, B. Stanienė, I. Ulbinienė, A.S. Urbonavičiai, Ž.V. Vaičiūnai, F. Venskevičienė, A.K. Žilvyčiai, G.K. Žukauskai; \$15 – A. Volungienė; \$10 – O. Adomauskienė, M. Chrolavičienė, F.M. Gudinskai, M. Rybienė, V.P. Šidlauskai. Dėkojame aukojusiems – **PLV komitetas**

A.a. PETRO KARECKO atminimui pagerbti, užjausdami velionies šeimą, Kanados lietuvių fondai aukėjo: po \$20 – Petras Styra, Stasys Dalius. **J.K.**

Knygų rišykla
“SAMOGITIA”
meniška įrīša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

Tautos fondo kreipimasis

MIELI IR GERBIAMI LIETUVIAI,

Birželio 14 dieną sukanka 65-eri metai nuo lemtingų ir tragiškų įvykių Lietuvos istorijoje – nuo pradžios išvežimų į Sibirą. Su pertrauka jie tęsėsi visą dešimtmetį.

Prisiminkime, kad 500,000 žmonių buvo Lietuvos okupantų išvežti į tolimas Sovietų Sąjungos vietas. Prie jų reikia pridėti 20,000 Lietuvoje žuvusių laisvės kovotojų-partizanų, kurie aktyvia kova išvežimams pasipriešino. Daugiau kaip 100,000 vyrų, moterų buvo nuteisti išvežti už partizaninę veiklą. Per okupacijos laikotarpį lietuvių tauta prarado penktadalį savo gyventojų.

Prisiminkime tremtinius, ištrėmtus sunkiausiais darbais miškuose, kasyklose, Sibiro šiaurės salose be žmoniškos pastogės, be tinkamų drabužių, pasmerktų mirčiai.

Vienas-kitas grįžusiųjų parašė atsiminimus, kuriuose skaitome šurpą keliančius jų gyvenimo sąlygų aprašymus. Štai keletas faktų iš knygos *Amžino išalo žemėje* – Vaikai badu mirė vienas po kito; – 1942-43 metų žiemą mirė kas antras; nuo šalčio ir bado mirė ištisos šeimos.

Nėra abejonės, kad tremtiniai iš Lietuvos ir

kitų Baltijos valstybių buvo sąmoningai žudomi. Kiekviena mirties priežastis yra nelengva, tačiau mirtis nuo bado yra ilga ir žiauri. – Prisimenant visų tremtinių, partizanų ir jų šeimų tragišką likimą; – Pagerbiant jų ištvermę ir nepalaužiamą ryžtą bei viltį sugrįžti į tėvynę Lietuvą; – Priminti ne tik mūsų augančiai jaunajai kartai, bet ir plačiai visuomenei dar netolimos praeities tragišką tautos istorijos tarpsnį, Tautos fondas skelbia specialų vajų, kurio tikslas yra aprūpinti visas Lietuvos mokyklas *Tremtinių ir laisvės kovų* istoriniais leidiniais.

Šiuo būdu prasmingai paminėsime sovietų okupacijos laikotarpiu patirtas tremtinių kančias bei laisvės kovotojų-partizanų aukas ir prisidėsime prie Lietuvos jaunimo tautinio auklėjimo, suteikdami galimybę susipažinti su netolima Lietuvos istorija ir patirtomis aukomis kovoje už tautos LAISVĘ ir NEPRIKLAUSOMYBĘ. Aukų prašome siųsti šiuo adresu: Lithuanian National Foundation, Inc., 307 West 30th Street, New York, NY 10001-270, USA. Aukos JAV-se nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Tax Exempt numeris 51-0172223.

Tautos fondas

Naujas leidinys

Julijos Švabaitės-Gylienės knygos “Draugų laivelis” sutiktuvės

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Gegužės mėnuo poetei-beletristei Julijai Švabaitėi-Gylienėi yra ypatingas, nes to mėnesio 20 ištėkėjo, 21 yra gimusi, o 22 varduvės. Ir taip daugelį metų Julija švėsdavo trigubą šventę, bet šiais metais ji buvo net keturguba! Gegužės 19 Lietuvių meno muziejaus salėje, PLC Lemonte, Lietuvių rašytojų draugija ir suakutvininkės vaikai surengė naujausios knygos *Draugų laivelis* sutiktuvės. Tai 18 humoristinių apsakymų, daugiausia pensininkų gyvenimo akimirkos. Vykusias iliustracijas sukūrė dail. Laima Švabaitė-Petrulienė. Išleido Lietuviškos knygos klubas 2006, spausdino *Draugo* spaustuvė.

Juliją Švabaitę-Gyliene pažįstame kaip poetę, šešių poezijos knygų autore, iš kurių *Ziemos erškėtis* 1994 m. gavo Lietuvos rašytojų draugijos premiją. O

kaip beletristė ji pasirodė su trimis knygomis: *Gabriuko užrašai*, *Stikliniai ramentai*, už kurią gavo 1985 m. *Draugo* romano premiją, ir paskutinioji – *Draugų laivelis*.

Lietuvių dailės muziejaus salė buvo pilnutėlė šeimos narių, artimųjų, draugų ir gerbėjų. Visi ir nebetilpo salėje, sėdėjo koridoriuje. Vakara nuotaikingai vedė dukra Aušra Karkienė, atvykusi iš Toronto. Apie rašytoją kalbėjo Stasė Petersonienė, Lietuvių rašytojų draugijos pirminkė, o apie *Draugų laivelį* – *Draugo* vyr. red. Danutė Bindokienė, kuri sakė, kad kūrėjai, nepaisant kokio amžiaus bebūtų, išlieka jauni dvasia ir linkėjo Julijai Švabaitėi-Gylienei kurti ir toliau.

Jurga Gilytė-Streit, atvykusi iš Kalifornijos, paskaitė vieną apsakymą iš naujausios Julijos knygos – *Mylimas gyvulėlis*. Pas-

kui įvyko pramoginė dalis, kuri buvo ypatinga tuo, kad ją atliko Julijos Švabaitės-Gylienės vaikai, vaikaičiai ir brolvaikai.

Adriana Karkaitė-Verbylienė, viena iš vaikaičių, solo padainavo Julijos labai mėgstamą *Plaisir d'amour*. Gražią dainų pyne atliko vaikaičiai Darius, Aliukas, Julius, brolvaikai Eimis ir Virgis Švabai, visų mėgstami muzikantai; gitara pritarė sūnus Saulius Gyls. Deklamavo Vika Gilytė. Dainavo ir vaikaičiai – Monika, Adriana ir Vilija. Programa buvo atlikta puikiai. Sužavėta publika negailėjo katučių.

Sveikino Marija Remienė, JAV LB Kultūros tarybos pirminkė ir kt. Julija Švabaitė-Gylienė nuoširdžiai ir trumpai padėkojo visiems, pastebėdama, kad meninė dalis buvo jai staigmena. Buvo sugiedota *Ilgiausių metų*. Sveikintojų su gėlių puokštėmis buvo tiek daug, kad tiesiog negalima buvo prie Julijos prieiti, o dar, išgiję jos knygą, prašė įrašų.

Dalyviai dar ilgai svečiavosi ir skirstėsi su gražiausiais prisiminimais apie šį vakarą.

Dalis artimųjų J. Švabaitės-Gylienės *Draugų laivelio* sutiktuvėse gegužės 19 d. Iš k.: Aušra Gilytė-Karkienė, Linas ir Dana Gyliai, Gina Gilytė (Sauliaus ir Noros), Vika Gilytė (Lino ir Danos), Laima Švabaitė-Petrulienė (ilustratorė), Aleksas Gyls (Lino ir Danos), Vilija Karkaitė, Adriana Karkaitė-Verbylienė su Daniuku, Darius Karka, Julius (Lino ir Danos); žemai: Monika Gilytė-Žukauskienė su Justuku Gyliu, Julija Švabaitė-Gyliene

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

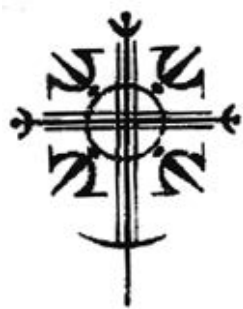
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%

santaupas1.00%

kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius2.35%

180 dienų indėlius2.50%

1 m. term. indėlius3.80%

2 m. term. indėlius3.80%

3 m. term. indėlius3.85%

4 m. term. indėlius3.85%

5 m. term. indėlius4.20%

RRSP ir RRIF

(Variable)1.00%

1 m. ind.3.80%

2 m. ind.3.80%

3 m. ind.3.85%

4 m. ind.3.85%

5 m. ind.4.20%

PASKOLAS

Asmenines nuo6.25%

nekiln. turto 1 m.6.25%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikoje garsus “History Channel” TV kanalas rodė dokumentinį filmą apie pirmojo JAV prezidento George Washington jaunystę ir jo kovas dėl Amerikos nepriklausomybės. Filme iki menkiausių smulkmenų buvo vaizduojami svarbiausi mūšiai, ypač nepriklausomybę nulėmęs Yorktown mūšis 1781 m. Visi tie istoriniai mūšiai buvo atkuriami Lietuvoje. Lietuviai reikšėsi ne tik kaip statistai masinėse scenose, bet sukūrė ir atskirus vaidmenis. Visa tai atlikta per penkias savaites praėjusių metų spalio ir lapkričio mėnesiais. Lietuvos kino studija pagamino 200 to laikotarpio britų ir amerikiečių kariškų uniformų. Patrankas mūšiams išnuomojo Kaulo karo muziejus, o kareiviai buvo apginkluoti Indijoje pirktomis XVIII š. britų ir prancūzų šautuvų kopijomis. Filmuojama buvo Vilniaus senamiestyje, botanikos sode, Nemenčinės miškuose, Kairėnuose, Rumšiškėse ir kitose vietovėse. Masinėse scenose kartu su iš Kanados atvykusiais indėnais nuolat buvo filmuojami iki 100 lietuvių. Amerikiečių nepriklausomybės kovų kariuomenės svarbius karininkų vaidmenis atliko Lietuvos aktoriai – A. Karanavičius, D. Mertinas, V. Rumša, G. Arbačiauskas, M. Dorofėjas.

Australija

Devyni Lietuvos alpinistai įkopė į aukščiausią Australijos Kosciuškos kalną (2228 m). Pasak grupės vadovo S. Viliaus, lipimą į kalną apsunkino šiais metais gilus sniegas ir pūga. Kelionę į Australiją organizavo Labdaros ir paramos fondas “Baltų žygiai”, pratešdamas savo projektą “Lietuviai aukščiausiose žemynų viršūnėse”. Du minėtos grupės nariai yra įkopę į penketą aukščiausių skirtingų žemynų viršūnių. S. Vilius yra įkopęs į Everestą, (8,850 m), Elbrusą (5,642 m), Akonkagvą (6,960 m) ir Kociušką. Kiti keturi grupės nariai yra taipgi įkopę į keturias aukščiausias kalnų viršūnes. Tačiau ta pati grupė atsisakė kopti į Naujosios Zelandijos aukščiausią kalną Kuką dėl ypatingai blogų oro sąlygų.

Airija

Airijoje, kaip rašoma Lietuvos spaudoje, sučiupta lietuvių nusikaltėlių gauja. Ji grobė ir prievartavo savo tautiečius. Suimti septyni asmenys. Jie buvo pagrobę mažiausiai penkis žmones. Nusikaltėliai aukų ieškojo internete. Suradę skelbimą apie pardaviamą automobilį, paskambindavo pardavėjui, pasiprašydami apžiūrėti prekę. Atvykę ginkluoti vyrai pagrobė automobilių ir jo savininką. Neretai jie

iškraustydavo ir butus. Už vieną pagrobtą lietuvių nusikaltėliai reikalavo 5000 eurų (apie 17,000 litų) išpirkos. Airių policija nusikaltėliams gaudyti surengė didelę paiešką, kurioje dalyvavo iš penkių Airijos vietovių kriminalinių tyrimų darbuotojai. Policija išsiveržė į septynių vyrų nuomojamą namą Dubline ir juos suėmė. Taipgi Airijos policija surado lietuvių nusikaltėlius kitoje vietovėje. Ten tarp savęs kovojo dvi grupuotės – kauniečiai ir žemaičiai. Jie terorizavo kitus savo tautiečius, reikalaudami mokesčių iš atvykusiųjų iš Lietuvos, nemokančių anglų kalbos. Tie mokesčiai buvo už tariamą tų žmonių saugumą. Rašoma, kad Airijoje šiuo metu gyvena apie 150,000-200,000 lietuvių emigrantų.

Gudija

Malvina Palavinskienė, Pelesos dainininkė, gegužės mėn. atšventė savo 90-ąją gimtadienį. Ji yra viena geriausių audėjų Pelesos krašte. Be to, moka padainuoti daug dainų ir per 300 senovinių lietuviškų giesmių. “Saugokite lietuvišką žodį. Neliks jo – tapsite vargšais, praradę tautinę tapatybę, nuskurs jūsų dvasia”, – sakė Malvina, kaip rašoma *Lietuvių godose*. Pasak dainininkės, kai kurios dainos ir giesmės buvo dainuojamos bei giedamos prieš 300 metų. “Iš kartų į kartas mūsų tėvai perduodavo lietuviškas giesmes, padėjusias mums išlikti lietuviais, atsispirti rusų, vėliau lenkų prievartai ir norams išnaikinti lietuvių”, – pasakojo Malvina. Ji džiaugiasi, kad net keturi jos provaikaičiai mokosi Pelesos lietuviškoje mokykloje. Malvinai pritarė kita pelesišė Janina Juzelienė, kovo mėnesį atšventusi 80 metų sukaktį: “Norime, kad mūsų vaikaičiai nesugudėtų, tęstų savo lietuviškąsias tradicijas”. Abi suakutvininkės dainuoja chore, kuriam vadovauja Janina Ž. Dainienė.

D. Britanija

Šiame krašte atgimė Lietuvių jaunimo sąjunga. Ji buvo įsteigta 1958 m. ir aktyviai veikė. Ilgainiui jos veikla sustojo. Šį pavasarį netoli Londono, Lietuvių sodyboje, susirinko per 50 jaunų lietuvių ir atsteigė Didžiosios Britanijos lietuvių jaunimo sąjungą. Išrinkta septynių asmenų valdyba. Jos pirmininke tapo Gytė Mantkutė. Manoma, kad D. Britanijoje gyvena apie 200,000 lietuvių. Todėl ši jaunimo sąjunga gali tapti didžiausia Europoje. Pirmame susirinkime dalyvavo energingų jaunų žmonių. Tai teikia didelių vilčių ateičiai. Per 12-ąją Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Kanadoje D. Britanijos lietuvių jaunimo sąjungai atstovaus keturi atstovai. J.A.

MINTYS

• *Pirmutiniai krikščionys tiek metų turėjo išgyventi slapta, katakombose, požemiuose, kaip galėdami ir kur galėdami, slapstydami, o tik gyveno, organizavosi, tvarkėsi ir dirbo, ir dar kaip pasėkmingai ir vaisingai. Juk mes jų vaikų vaikai.*

(Iš palaimintojo J. Matulaičio užrašų)

Vokietaitis – lietuviškos mokyklos kūrėjas

Juozas Vokietaitis gimė prieš šimtą trisdešimt ketverius metus – 1872 metais rugsėjo mėnesio 30 dieną Marijampolės apskrityje, Bevardiškių valsčiuje. Jis buvo lietuviškos “daraktori-nės” mokyklos ir Veiverių mokytojų seminarijos auklėtinis, Lietuvos mokytojų sąjungos kūrėjas, Kauno “Saulės” mokytojų kursų rūpestingas vadovas.

Veiverių mokytojų seminarija caro valdžios buvo įsteigta lietuvių valstiečių vaikams, norintiems tapti mokytojais ir kad būtų sustabdyta plintanti lenkų kultūros įtaka. Tikėtasi čia parengti rusams palankius mokytojus, kurie padėtų rusifikuoti kraštą. Rusinimu ketinta kovoti prieš lenkinimą. Pirmasis seminarijos inspektorius Puzanovskis dažnai mėgdavo pasigirti, kad per 25 metus visas kraštas bus rusiškas. Seminarijoje visi dalykai buvo dėstomi rusiškai. Atskiru dalyku buvo mokoma lietuvių kalbos. Jos mokytoju buvo vienas iš tautinės sąmonės formuotojų Tomas Žilinskas, sugebėjęs seminarijoje ne tik užkirsti kelią minėtiems rusų valdžios tikslams, bet ir įžiebtį mokinių širdyse sąmoningą tautinio susipratimo dvasią.

Tautinio susipratimo dvasia buvo apėmusi ir Juozą Vokietaitį. Mokydamasis Veiveriuose dalyvavo slaptame lietuviškos spaudos platintojų būrelyje, žavėjosi tautos atgimimo idealais, varpininkų idėjomis. Todėl kaip nepatikimas caro valdžiai mokytojauti buvo nu-grūstas į Lenkiją – Sosnovicus. Ten dėstė matematiką. 1905 metais drauge su kitais lietuvių mokytojais įsteigė slaptą Lietuvių mokytojų sąjungą, kuri savo veikla prisidėjo prie tautinės sąmonės ugdymo, lietuviškos mokyklos kūrimo.

1907 metais Juozas Vokietaitis persikėlė dirbti į Kauną. Čia prelado Konstantino Olšausko pakviestas vadovavo “Saulės” mokytojų kursams. Reikšminga buvo tai, kad šiuose kursuose dėstė susipratę lietuviai, kaip antai S. Čiurlionienė, T. Žilinskas, mano vėliau buvęs dėstytojas J. Balčikonis, dėstęs Vilniaus universitete dabartinės lietuvių kalbos kursą ir kiek galėdamas spyrėsis tai pačiai, tik kitaip pavadintai – sovietinei rusifikacijai. Jie “Saulės” mokytojų kursuose žadino klausytojų širdyje laisvės idėjas, meilę savam kraštui. Kursų klausytojai aktyviai dalyvavo jau susiformavusiame lietuviškame “Dainos” draugijos chore, stengėsi tuomet gerokai sulenkėjusiam ir surusėjusiam Kaune skatinti lietuvių kalbos vartojimą, pabrėžti savo priklausomybę lietuvių tautai. Tai pabrėždavo įvairiais būdais. Pavyzdžiui, keli kursioškai eidami miesto gatve, tarpusavy garsiai kalbėdavosi lietuviškai, kad ir kiti praeiviai girdėtų, kad susimąstytų – štai jaunoji inteligentija kalbasi ne lenkiškai ar rusiškai, o lietuviškai. Tai turėjo didelės

įtakos nutautėjusių miestiečių grįžimui prie savo tautos kamieno. “Dainos” draugija Lietuvoje rengė įvairius minėjimus, koncertus, vaidinimus, paskaitas, padėjo surengti Lietuvių dailės parodas. Taigi “Saulės” kursai, vadovaujami Juozo Vokietaičio kartu su “Dainos” draugija, tapo lietuviybės plėtojimo centru. Juozas Vokietaitis dalyvavo ir slaptosioje “Artojų draugijos” veikloje, kurios tikslas buvo taip pat kelti lietuvių tautinį sąmoningumą, puoselėti kultūrą, platinti lietuvišką draudžiamą spaudą, rinkti tautosaką, išpirkti iš rusų bei lenkų dvarus ir juos sklypais perduoti lietuviams.

Pirmojo pasaulinio karo metu Juozas Vokietaitis, atsidūręs Voroneže, mokytojavo M. Yčo mergaičių gimnazijoje, atgaivino Lietuvos mokytojų sąjungą ir buvo išrinktas į Lietuvos mokytojų sąjungos valdybą. Taip pat čia buvo išrinktas į Lietuvių tarybą Rusijoje, kėlusią lietuvių tautinę sąmonę, propagavusią nepriklausomos Lietuvos idėją. Tos idėjos buvo reiškiamos kartu su M. Yču, K. Šakeniu leistame laikraštyje *Lietuvių balsas*. Pasirašius Vilniuje Vasario 16-osios aktą, Rusijoje Lietuvių taryba paskelbė, kad ji išdavinės į Lietuvą grįžti lietuviams dokumentus. Dėl to J. Vokietaitis bolševikų buvo suimtas ir kalintas. Už užstatą paleistas pasislėpė ir grįžo į Lietuvą.

Atkūrus Lietuvos valstybingumą, Juozas Vokietaitis buvo išrinktas į Kauno miesto tarybą, rūpinosi lietuvių mokytojų rengimu, pertvarkė “Saulės” mokytojų kursus į “Saulės” mokytojų seminariją. Daugiausia dėstė psichologiją, pedagogiką ir pedagogikos istoriją. Propagavo krikščioniškos minties pedagogiką, ypač čekų pedagogo, teologo ir humanisto Jano Komenskio, parengusio pirmą Europoje vientisos švietimo sistemos projektą, idėjas.

J. Vokietaitis svarbiausia auklėjimo priemone laikė pavyzdį, ypač pačio mokytojo gyvąjį pavyzdį. Mokytojas savo širdies kaitra turi ugdyti mokinių širdyse ne tik žinių siekimą, bet jis turi juose skiepyti ir idealo, Tėvynės meilės, pasiaukojimo bei žmogiškumo daigus. Ir tie Juozo Vokietaičio širdimi bei darbu kurtos lietuviškos mokyklos jau sudygę daigai su aktyvia patriotine nuostata bei dideliu pasiaukojimu reiškėsi ir 1941 metų birželio sukilime, ir dešimt metų trukusioje pokario partizaninėje kovoje prieš sovietinį okupantą. Šitokio mokytojo pavyzdžio, deja, dažnai pasigendame mūsų laikais. Štai, pavyzdžiui, vienoje mokykloje rugsėjo aštuntą dieną per istorijos pamoką mokiniams paaiškinus tos dienos prasmę – klasės vadovė – lituanistė pradėjo priekaištauti, kad to mokiniams nereikia žinoti, nes tai neįeina į programą... Ir tai mokyto-

Juozas Vokietaitis

jos – lituanistės požiūris!..

Labai skaudu, kada spaudoje pasirodo straipsnių, kritikuojančių mokyklų vadovybės paraginimą, kad mokytojai ir mokiniai dalyvautų valstybinių švenčių renginiuose. Šių metų balandžio mėnesio 11 d. laikraščio *Kauno diena* viename straipsnyje pateiktas LMPS Kauno skyriaus pirmininkės Jūratės Voloskevičienės teiginys, kad ji “garbės reikalu laikanti išsiaiškinti, ar teisūs Kauno švietimo ir ugdymo bei Kultūros skyriai, valstybinių švenčių dienomis – Vasario 16-ją ir Kovo 11-ją versdami mokytojus lydėti savo auklėtinius į šventinius renginius tam, kad būtų užpildytos miesto aikštės”. Ir čia pat minėta pirmininkė cituoja Darbo kodekso straipsnį... Savotiškas tos garbės supratimas. Taip sakytume užmaskuotai įstatymo raide norima atitraukti mokytojus ir moksleivius nuo tiesioginio dalyvavimo mūsų garbingose šventėse – istorijos gyvosiose pamokose, padedančiose ugdyti pilietinį patriotizmą, savo dvasinę kultūrą. Mums nereikia dirbtinai užpildytų aikščių. Reikia mums širdies. Ir smagu, kada tose pačiose aikštėse mokinių rankose plevsuoja savo jaunatviška širdimi sušildytos trispalvės vėliavėlės, kada šventovėse iš jaunų širdžių skamba visus mus vienijanti malda, kai patys mokiniai, vadovaujami pasiaukojančių mokytojų, parodo savo dvasines kūrybines galias, kai matai spindinčius mokinių veidus, susietus savo išgyvenimo nuotaika su Vasario 16-ja ar Kovo 11-ja. Gera, kai matai iš mokyklų administracinių kabinetų išžygiuojančias įvairiaspalves mokyklų vėliavas su švytinčiais savo simboliais. Vėliava visus metus neturi būti uždaryta, ji turi pasirodyti, žygiuoti, taip pat, kaip mokyklos simbolis – pagerbti savo valstybę. Ir tai negalima lyginti su sovietinės okupacijos laikais,

negalima dangstyti kažkokios “prie-vartos” demagogija. Čia visai kita kokybė – tai mūsų Tėvynės šventės! Pagaliau vaikas – lyg jaunas medelis, jį reikia atitinkama linkme pakreipti ir prižiūrėti, kad tiesus bei gražus išaugtų. Išaugtų mūsų pačių – Lietuvos džiaugsmui. Taigi visur reikalinga gyvoji mokytojo širdis, Juozo Vokietaičio propaguotas senstantis mokytojo patrioto pavyzdys.

Kaip rašo savo prisiminimuose amžininkai, Juozas Vokietaitis buvo aukšto ūgio, plačiapetis, visada švariai ir tvarkingai apsirengęs, niekada niekur nevēluodavo, tesėdavo duotą žodį, retai nusišypsodavo, sudarydavo mokiniams lyg rūstoką išpūdį. Tačiau visada jis buvo teisingas, taktiškas, geros pedagoginės nuovokos. Tai pailiustruoja 1970 metais užrašytas J. Grabausko prisiminimas: “Vokietaičio žinioje buvo didelis sodas, esantis prie ‘Saulės’ namų. Mes trys bendrabučio gyventojai vieną kartą jau gerokai sutemus įsibrovėme į sodą ir pradėjome rašyti kriaušes, kurios dar nebuvo pilnai sunokusios. Mus iš sodo pasitiko Vokietaitis ir paklausė, ar daug kriaušių prisirinkome. Mes pamatę direktorių, viską, ką turėjome išmetėme. Kitą dieną pasibai-gus pamokoms mus į mokytojų kambarį pasikvietė direktorius. Ejome nusi-minę tikėdami gauti pylos, tačiau Vokietaitis iš spintos išėmė didelę pintinę su kriaušėmis ir sako: ‘na, vyrai, atiduodu jums jūsų vakar mano sode nuskin-tas ir išbarstytas kriaušes ir patariu daugiau naktimis po svetimus sodus nesibastyti’. Mes iš gėdos neturėjom kur akių dėti...”

Juozas Vokietaitis pasižymėjo ir kaip geras organizatorius bei sumanus administratorius. Atsižvelgus į šias jo savybes, jis buvo paskirtas ir Pradžios mokslo departamento direktorium bei knygų leidimo komisijos nariu. Kiek rodo statistiniai duomenys, jo vadovavimo departamentui metu, mokinių skaičius nuo 45 tūkstančių išaugo iki 215 tūkstančių. Norint paskatinti mokymo proceso kokybę, Juozo Vokietaičio iniciatyva buvo steigiamos pradinės pavyzdinės mokyklos. Viena jų – 7-ji Kaune, pavyzdine dar buvo vadinama kurį laiką ir pokario sovietinės okupacijos metais. Šią pradžios mokyklą, buvusią dabartiniame Mindaugo prospekte, o paskui – Kęstučio gatvėje (dabar tame pastate įsikūrusi J. Naujalio muzikos gimnazija) teko baigti ir man.

Juozas Vokietaitis rašė pedagoginio turinio straipsnius, kurie buvo spausdinami *Vilniaus žiniose*, *Lietuvos ūkininke*, *Šaltinyje*, *Tėvynės sarge*, *Ryte*, *Švietimo darbe* ir kt.

Nukelta į 12-tą psl.

Anapilio sodybos jaunimo choras “Gintarėliai” su vadove Deimante Grigutiene (dešinėje), atlikęs dalį programos lietuvių paviljone “Carassauga” tautybių festivalyje š.m. gegužės 26-28 d.d.

Ntr. V. Jonušonienės

“Carassauga” tautybių festivalio lietuvių paviljone Anapilio sodyboje gegužės 26-28 d.d. parodą surengė Lietuvių tautodailės institutas

Ntr. V. Jonušonienės

Tarptautinis folkloro renginys

Mokytoja A. Česienė repeticijos metu Kauno Tautinės kultūros centre

ALDONA GRICIENĖ

Kauno Tautinės kultūros centre š.m. gegužės pabaigoje įvyko XXI Tarptautinis folkloro festivalis. Dalyvavo Kauno miesto, kitų Lietuvos vietovių kolektyvai ir užsienio svečiai: iš Pietų Korėjos, Prancūzijos ir kt. Didžiausias džiaugsmas, kad Lietuvos vaikai kankliuoja, groja liaudiškais instrumentais ir dainuoja senas dainas.

Scenoje Juškių šeimos kapela: 5 vaikai. Mergčių kaselės tvirtai supintos. Visi su tautiniais drabužėliais. Vardai – kaip senovės lietuvių: Jogundas, Jaunius, Mintautė, Eitvyda, Vaidilė.

Ypač džiugino mažiausieji šventės dalyviai. Romas Tamulis, 3 metų, į sceną atėjo lininiu žirgu ir padainavo *Dili dili bambą*. Išpūdis toks, tarsi jis scenoje gimė. Eglė Tulaitė, 5 metų, padainavo *Busil, busil, gagaga*, papasakojo *Pempės pamėgdžiojimą*. Ją paruošė mama. Ant senoviškos raizytos kėdės sėdi Kęstutis Bagdonas. Galva pakelta, akys žėri. Pirštai vingriuoja linksmus valsus ir polkas. Penkiametė Emilija Railaitė traukia piemenėlių dainą: *Generalia aš išginiau. / Aušrelė išaušo, šviesi saulėlė patekėjo...* Kaselėse įrišti trispalviai kaspinėliai.

KTKC direktorė Rima Janušauskienė dėkoja tėveliams, seneliams už senų dainų puoselėjimą. Šitiek šilumos ir šviesos! Dėkoja vaikams ir

jų auklėtojams – jų dėka folklorinė daina, skudučiai, kanklės prakalbo.

Mokytojos Alvydos Česienės “Ratilėlis” pusdieniui persikėlė į Karininkų ramovę – ten erdviau. Šis ansamblis švenčia 15-ąsias gimimo metines. Mergaitės traukia sutartinę, berniukai kankliuoja, aidė Labanoro dūda. Šiluma, betarpiškumas, džiaugsmas... Kaip smagu dideliame ratelyje! Ansamblių čia kartu su žiūrovais dainuoja: *Kur eisiu eisiu, / Kur būsiu būsiu, / Vis Lietuvos neužmiršiu.*

Vienos mergytės kasos vainiku sudėtos aplink galvelę, visai kaip senoje nuotraukoje. Kita, mažutėlė, traukia dainą – atrodo, kad šimtas lakštingalų į jos gerklę sulindo. Prieš ansamblį – nuometuota mkt. A. Česienė. Nuometas banguoja kaip rugiai vėlyje. Vis dar lieknas liemuo apjuostas tautine juosta. Kur tik jos ir ansamblių nebūta! Lietuva išvažinėta skersai išilgai, Vokietijoje pabuvota keletą kartų, Olandijoje, Belgijoje, Lenkijoje...

Vadovės rankose rožės, vos vos gelsvos tarsi per rūką, brendanti saulė. Ant fortepijono, ant suolų – visur gėlės. KTKC direktorės didžiulėje pintinėje – dovanos, padėkos raštai. Juos įteikdama ji taip spinduliuoja, tarsi iš jos trykštų šimtas verdenių. Dievo palaimos, ratilėliai!

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tarptautinis folkloro festivalis *Skamba skamba kankliai* šią vasarą tęsėsi nuo gegužės 24 iki 28 dienos. Šis festivalis prasidėjo sovietmečiu, tačiau išliko aktualus ir dabar. Kasmet vilniečius ir svečius stebina autentiškas įvairių tautų folkloras, daugybė lietuvių liaudies dainų atlikėjų, koncertuojančių Vilniaus Alumnato kieme, Pilies gatvėje, Sereikiškių parke, koncertų salėse. Patys organizatoriai šį festivalį vadina “folkloro atlaisdais”. Šiemet ypač daug renginių vyko Alumnato kieme – be lietuvių čia koncertavo korėjiečiai, indonezjiečiai, italai, čekiai, prancūzai šokėjai, dainininkai ir muzikantai. Taip pat čia vyko festivalio atidarymas, muzikuojančių šeimų koncertas, pasidainavimų vakaras, naktišokiai, naujosios folkloro interpretacijos. *Skamba skamba kankliai* puoselėja tradicinio folkloro kryptį, tačiau festivalis nesensta dėl atvirumo įvairioms naujenybėms.

Kauno valstybinis muzikinis teatras gegužės 12-14 dienomis žiūrovams pristatė sezono operetę ir dvi operas su pakviestais svečiais solistais. Gausiausia kviestinių atlikėjų buvo Imre Kalman operetėje *Silva*: Klaipėdos muzikinio teatro solistai Dalia Kužmarskytė, Mindaugas Gylis, Rasa Kazlauskienė, Deividas Norvilas, Valerija Balsytė, Šarūnas Juškevičius, Stanislovas Rezgevičius, Virginijus Pupšys. Charles Gounod operoje *Margarita* demoniškojo Mefistofelio partiją atliko ukrainietis, Prahos operos teatro bosas Jurij Kruglovas. Fausto vaidmenį atliko į Kauno muzikinio teatro grupę neseniai įsijungęs Algirdas Janutas. Margaritos vaidmenyje – Kauno veteranė Sabina Martinaitytė. Grupė svečių pasirodė Giuseppe Verdi operoje *Traviata*: Asmik Grigorian (Violeta), Ukrainos valstybinės operos solistas Dmitrij Popovas (Alfredas), Lietuvos operos ir baleto teatro solistas (kadaise buvęs kaunietis, dabar vilnietis) Vytautas Juozapaitis (Žermonas).

Lietuvos valstybiniame dramos teatre gegužės 17 dieną ansamblis “Lietuva” atliko naują programą, teatralizuoto koncerto *Lietuviškos giesmės* premjerą. Šio koncerto libreto autorė – Birutė Marcinkevičiūtė-Mar, choreografai – Edita Stundytė, Vesta Grabšaitė, Vytautas Buterlevičius, kompozitoriai – Zita Bružaitė, Antanas Kučinskas, Donatas Zakaras, režisierius Alvydas Šlepikas ir scenografas Jonas Arčikauskas. *Lietuviškų giesmių* turinys pagrįstas atsikartojimo, gyvenimo rato idėja. “Visas žmogaus gyvenimas praeina kaip viena diena, kaip metai – nuo ryto ligi vakaro, nuo metų pradžios iki jų išlydėjimo, nuo pavasarinio pabudimo ligi lapkričio Vėlinių, nuo tekančios saulės iki jos laidos nakties tylon. Visi apsielvkame tokį patį laikinumo drabužį ir netrukus vėl visi iškeliavame...” – rašoma *Lietuviškų giesmių* lankstinuke. **“Lietuviškų giesmių” libreto** parašytas remiantis senųjų

lietuvių liaudies kalendorinių švenčių – Pusiaužiemio, Blovieščiaus, šv. Motiejaus, Juozapinių, šv. Izidoriaus, Gegutės šventės, Obuolių, krikšto, Jokūbinių, šv. Mato, šv. Pranciškaus ir kt. – papročiais. Iš šių kalendorinių švenčių ritualų, dainų ir šokių natūraliai perimamos ir muzikinės bei choreografinės detalės, vieno kalendorinio rato visuma. Teatralizuotame koncerte dalyvavo dainų ir šokių ansamblio “Lietuva” (vadovas Giedrius Svilainis) bei ansamblio vaikų studijos “Žolynėlis” (vadovė Estera Paukštytė-Penkaitienė) artistai. Džiugu, kad jaunosios kartos menininkų nebevaržo buvęs “Lietuvos” ansamblio mitas ir jie drąsiai imasi kuriamojo darbo naujose dirvose. “Lietuva”, pasak vadovo kompozitoriaus Giedriaus Svilainio, turi eiti su šia diena, o ansamblio vadovo darbas yra surinkti gerą komandą.

Vilniaus valstybiniame muziejuje atidaryta numizmatikos paroda *Monetų radiniai Lietuvoje*. Parodoje pristatomi monetų radiniai, atkasti archeologinių tyrimų metu Vilniaus žemutinės pilies Valdovų rūmų teritorijoje, Vievio darvietėje, Vilkijos ir Žemosios Panemunės miesteliuose, senkapiuose, surasti Vilniuje Pranciškonų vienuolyne bei šventovėje. Seniausia ir gausiausia radinių buvo Valdovų rūmų teritorija: nuo 1987 metų pradėjus sistemingus archeologinius tyrimus čia iki 2005 metų rasta per 2,500 vienetų. Monetų randama ir kapuose, kur jos būdavo dedamos kaip įkapės mirusiems. Muziejuje yra saugoma beveik 250 senkapiuose rastų monetų. Monetų lobiai buvo rasti ir Aukštutinės pilies teritorijoje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gatvėje, Arsenalo gatvėje, Bernardinų vienuolyne.

V Tarptautinio Stasio Vainiūno vardo pianistų ir kamerinių ansamblių konkurso vertinimo komisija nutarė šiemet I premijos pianistams neskirti; antrąją premiją pasidalino Julija Archangelska iš Gudijos ir Tarin Suprakorn iš Tailando. Trečioji premija teko Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docento Zbignevo Ibelhaupto klasės studentei Veronikai Kopjovai. Kamerinių ansamblių pirmąją premiją laimėjo docentės Dailios Balsytės parengtas ansamblis “Fort Vio” – Ingrida Rupaitė (smuikas), Povilas Jacunskas (violončelė), Indrė Baikšytė (fortepijonas). Antrąją premiją laimėjo docento Juliaus Andrejevo klasės magistrantai Rusnė Mendeikaitė (smuikas), Mykolas Rutkauskas (violončelė) ir Eglė Kirkaitė (fortepijonas). Trečioji premija skirta Maskvos konservatorijos kvartetui. Konkurse dalyvavo 20 pianistų ir 5 kameriniai ansambliai iš Lietuvos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Tailando, Gudijos, Rusijos ir Ukrainos. Pirmųjų premijų dydis: pianistui laimėtoji 6,000 litų, kamerinių ansamblių laureatams 8,000 litų. **G.K.**

Karščiausia malda

Karščiausia malda prieš
aušrą,
Kai lauki dangaus balkšvo
brėkšmo,
Kol žemė tylos tebeklauso,
O minties nenumaldomas
bėgsmas
Veržias ten, kur tyriausia
Malonė
Jai ambrozijos taurę tiesia,
Kur išnykusios ribos kelionės
Į palaimos nusiveda šviesą,
Kasdienybėn prišaukti trokšta
Meilę tą, taip prikėlusią
dvasią,
Į aukščiausius gerumo
bokštus,
Kurių, rytui išaušus... nerasi...

Saulėlydis

Už lango vakaras...
Žaliuos obels šilkuos
Saulėlydžio melodija švelni,
Ramybė ištisė rankas
Ir liko rūpesčiai toli:
Už įsižiebusios padangėje
žvaigždės,

Už čiulbesio lakštingalos vėlyvo,
Už tos saldžiosios užmaršties,
Rusenančios gyvybės syvuos.
O vakaro raudona žarija
Ilgai neblėsta horizonto
juostoj,
Ir skuba iš aukštybių Marija
Palaimos spinduliu sušildyt ir
paguosti.

Miško idilija

Ežerėliai – miško akys –
Ramūs, gilūs ir šventi,
Tarp žalių blakstienų slepiasi,
Aš prie jų – arti arti...

Aš pavydžiu aukštai eglei
Žalio miško glūdumos,
Aš pavydžiu šviesiai žvaigždei
Ežerėlių gilumos.

Aš pavydžiu grakščiai stirnai
Jos slaptų tylių takų,
Vedančiai vaikus pagirdyt
Prie ramių miško akių.

Ežerėliai – miško akys –
Ramūs, gilūs ir šventi,
Ilgesį einu išsakiu,
Pažiūrėjus iš arti...

Daina liepai

Žydi kvapnios liepos
Soduos Lietuvos,
Parymok ant liepto,
Paklausyk dainos.

Vasara dainuoja,
Uogas rinkdama,
Glosto vasarą,
Derlių nešdama.

Draikos šilko kasos
Balančius rugiuos,
Spindi sodų rasos
Vyšnių rubinuos.

Į sodybą kviečia
Močiutė Ona,
Kur bitelių spiečiaus
Kvepia dovana.

Šventos Onos sūrio,
Liepžiedžių medaus
Geraširdė turi,
Kviečia paragaut.

Ir brangint tėvynės
Dovanas laukų,
Puošt medaus puodyne
Liepų vainiku.

ZITA ČEPULYTĖ, Vilnius

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.35%	Asmenines paskolas nuo7.00%
180-364 d. term. ind.2.60%	
1 metų term. indėlius3.20%	Sutarties paskolas nuo7.00%
2 metų term. indėlius3.35%	
3 metų term. indėlius3.40%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius3.45%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius3.55%	1 metų5.35%
1 metų "cashable" GIC2.50%	2 metų5.50%
1 metų GIC-met. palūk.3.80%	3 metų5.80%
2 metų GIC-met. palūk.3.80%	4 metų5.80%
3 metų GIC-met. palūk.3.80%	5 metų6.00%
4 metų GIC-met. palūk.3.85%	
5 metų GIC-met. palūk.4.00%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP, RRIF "Variable"2.25%	1, 2, 3 metų ...6.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.95%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.95%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.05%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.10%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.30%	
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.1.50%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.00%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

iPod

... puiki dovana jaunimui,
kuris atidaro ir naudoja sąskaitą
PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVE

JAUNIMAS NUO 16 IKI 25 METŲ AMŽIAUS

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Europos šventė lietuvių mokykloje

Prof. V. Landsbergis lankėsi Vasario 16-osios gimnazijoje

Vasario 16-osios gimnazija gegužės 13 d. minėjo Europos dieną. Ta proga mokyklai buvo suteikta teisė vadintis "Pilietinės drąsos mokykla, mokykla be rasizmo". Šis Belgijoje gimęs sąjūdis pasiryžo kovoti su bet kokia diskriminacija. Lig šiol prie jo prisijungė jau 600 mokyklų. Viena iš jų – mūsų gimnazija, pirmoji lietuviška mokykla. Šio mūsų mokykloje vykdomo projekto globėjas yra europarlamentaras prof. Vytautas Landsbergis ir dr. Wolf Klinz.

Minėjimą pradėjo mokinių atstovai Selina Strubel ir Audrius Makauskas. Svečius pasveikino gimnazijos direktorius A. Šmitas, kuris padėkojo mokytojui dr. Gabrielei Hoffmann, kuri šį minėjimą organizavo. Po diplomo "Pilietinės drąsos mokykla" įteikimo mokiniai diskutavo su Europos parlamento nariu prof. dr. Vytautu Landsbergiu. Įvadui jaunesnių klasių mokiniai trumpu vaidiniu išryškino atskirų tautų arba kultūrų sugyvenimo problemas ir iškėlė klausimą, kiek gali išsiplėsti Europos sąjunga. Diskusijose, kurioms vadovavo Audrius Makauskas, buvo kalbama apie Europos sąjungos vertybes ir ateitį. Profesorius pasmerkė amoralią ES vadovų politiką Čekėnijos atveju, taip pat Vokietijos ir Rusijos susitarimą tiesti dujotiekį Baltijos jūros

dugnu, apie tai iš anksto nepranešus Baltijos šalims nei Lenkijai. Tačiau jis kartu išreiškė viltį, kad Europos laukia šviesi ateitis, jei tik ji nenusisuks nuo savo principų ir pamatinių vertybių. Prof. V. Landsbergis taip pat pabrėžė, kad ES bus gyvybinga tol, kol ji bus atvira naujoms šalims. Kadangi diskusijose dalyvavo ir vokiečiai, tai jos buvo verčiamos į vokiečių kalbą. Tai darė abiturientė Gabrielė Jankūnaitė.

Minėjimą pajavairino gimnazijos saviveiklininkai: tautinių šokių šokėjai, choristai ir orkestrantai. Po programos grojo mokinių kapela, ir svečiai galėjo pasivaikinti lietuviškais bei vokiškais skanumynais.

Kitą dieną, t.y. sekmadienį,

gegužės 14, ateitininkų kvietimu profesorius Vytautas Landsbergis susitiko su lietuviais mokiniais, su jais diskutavo, bendravo visą vakarą.

Gegužės 10 d. Vokietijoje buvo minima knygų deginimo diena. Buvo prisiminti nacių laikais nukentėję vokiečių rašytojai – Bertold Brecht, Franz Werfel ir Kurt Tucholski, taip pat sovietų laikais nukentėję lietuviai rašytojai Tomas Venclova ir Vytautas Cinauskas. Iš-eivijai atstovavo poetės Liūnės Sutemos eilės. Mokiniai skaitė šių autorių kūrybą. Minėjimas buvo papildytas muzikiniais tarpais – grojo muzikos mokytojo G. Ručio paruošti mokiniai.

V16gim-info

Prof. Vytautas Landsbergis atsakinėja į mokinių klausimus Europos šventės proga gegužės 13 dieną; kairėje – Audrius Makauskas
Ntr. M. Dambriūnaitės-Šmitienės

Mokinių sukurtas vaizdelis, vaizduojantis tautų solidarumą
Ntr. M. Dambriūnaitės-Šmitienės

Mokytojų žodis

Vasario 16-osios gimnazijos mokytojų atsakymas į Lietuvių bendruomenės valdybos straipsnius spaudoje nuo 2006 m. kovo 8-os iki balandžio 25-os dienos

Vasario 16-osios gimnazijos mokytojai, lietuviai ir vokiečiai, susidomėję perskaitę Lietuvių bendruomenės valdybos straipsnius spaudoje.

Mokyklos vadovai ir mokytojai pritaria Lietuvių bendruomenės valdybai, kad Vasario 16-osios gimnazija, atlikdama savo, kaip gimnazijos, užduotį paruošti mokinius abiturų egzaminams, atlieka dar daug kitų esminių ir svarbių užduočių.

Mes suprantame, kad Lietuvių gimnazijos Vokietijoje auklėjimo ir švietimo uždavinys – būti lietuvių kultūros ambasadore, supažindinant kitus su lietuvių tautos vertybėmis bei tradicijomis. Mes visi pritariame tokiai mokyklos paskirčiai – esame Lietuvių gimnazija Vokietijoje.

Visi šioje mokykloje dirbą mokytojai, taip pat visi tėvai, kurie sąmoningai siunčia savo vaikus mokytis į Lietuvių gimnaziją, vienodai pritaria ypatingam lietuvių-vokiečių sambūvio mokyklos profiliui.

Gera, tarpusavio pasitikėjimu pagrįstą lietuvių ir vokiečių bendradarbiavimą parodo kasdieninis sugyvenimas mokykloje ir bendras darbas ruošiant bei švenčiant lietuviškas šventes.

Lietuvių kultūros tradicijas puoselėja ir perteikia gausūs užklausinės veiklos būreliai: orkest-

ro, choro ir šokių grupės, lietuviškų juostų audimo būrelis, lietuvių kalbos fakultatyvas vokiečiams ir mokyklos programoje įtvirtintas tam tikrų dalykų dėstymas, pavyzdžiui: tikyba lietuvių kalba, Lietuvos istorija, lietuvių kalba ir literatūra ir t.t.. Juk kultūra aprėpia daugiau negu kalbą.

Krikščioniškų vertybių įsisavinimas, geras daugelio kalbų mokėjimas, o taip pat metodinė kompetencija yra glaudžiai susiję ir vienas kitą papildo. Mes, mokytojai, norime mums patikėtiems mokiniams padėti šiuos pamatus, kad įgalintume juos sėkmingai kurti Europoje savo tolesnį gyvenimą – Lietuvoje, Vokietijoje ar net bet kurioje kitoje pasaulio šalyje.

Liūdime ir esame pasipiktinę dėl Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos 2006 m. kovo 8 ir 25 d.d. pareiškimų turinio bei jų pateikimo pobūdžio. Dėl to mes, mokytojai, esame labai nusivylę Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba. Mūsų mokyklos gyvenimo kasdienybė parodo, kad VLB valdybos raštas akivaizdžiai atspindi kelių žmonių nuomonę, bet jokia būdu ne daugumos.

Nukelta į 11-tą psl.

Meilės reiškimosi būdai

JUSTINAS PIKŪNAS

Meilės šaknys yra gilios ir jos skleidžiasi plačiai. Todėl gyvenime meilė yra neišsenkanti tema. Ji prasideda nuo kūdikystės ir rutuliojasi per visą žmogaus amžių. Ji yra neišsenkantis malonumo ir laimės šaltinis, taip pat gausi ašarų, nusivylimo ir skausmo versmė. Meilė prasiskleidžia kūdikio prisirišimu prie motinos ir baigiasi karsto nuleidimu į žemę. Šalia motinos ir tėvo (arba kitų globėjų), meilės plėtros kelyje jaučiama daug kitų skatinančių (ir stabdančių) įtakų, kurios sukuria platų jausmų spektrą, dažnai vainikuojamą meilės sentimentu: svajojama ir trokštama mylėti ir būti mylimu nuo pat vaikystės iki gilios senatvės.

Šį kartą nagrinėsime suaugusio žmogaus meilės pasireiškimo būdus, kad atpažintume jos įvairovę, į ją įsiveržiant svetimiams jausmams ir praktiškiems apskaičiavimams.

Psichologai skiria draugiškos, romantinės, lytinės ir agapinės arba dvasinės meilės būdus. Jie taip pat skirsto meilę į *parazitinę*, *simbiotinę* ir *sinergetinę* – abipusės sąveikos. Pirmieji būdai yra daugiau žinomi, į antruosius verta atidžiau pažvelgti. *Parazitinės* meilės ryšyje tarpasmenės meilės išvis nėra daug. Joje pirmasis asmuo (daugumoje atvejų – mylinti moteris) kone viską mielai atiduoda antrajam, o šis tuo tik ir naudojasi. Jis pats visiškai mažai prisideda prie pirmojo asmens poreikių tenkinimo ar gerovės kūrimo. Įvairiai savo reikmes išreikšdamas jis sumaniai išnaudoja ją, gausiai imdamas tai, ką ji turi. Ryšiui plečiantis jis sukuria jai aibes problemų. Paprastai toks ryšys trūksta ir atsinaujina, iki iš jos paglemžiama praktiškai viskas, kas yra vertingo. Tuomet toks asmuo palieka ją ir ieško savo laimės kitur. Viena vertus, viską duodant ir atleidžiant už dažnus “nusikaltimus”, o kita vertus, viską imant vien savo norams ir užgaidoms tenkinti, abipusio pasitenkinimo nesulaukiama. Taip beprasmiškai gyvenant ir antrojo asmens negerbiant, tikros meilės, pasiekti nėra jokios galimybės. Kaip su alkoholiuku, taip ir su asmeniu, turinčiu stiprų polinkį, normalios vienas kitą mylinčios šeimos sukurti neįmanoma.

Simbiotinė meilė dažnai susikuria, kai asmenys jaučia savyje tuštumą ir nėra įgiję pakankamai savarankiškumo bei savojo įvaizdžio esmės. Jie jaučiasi atstumti, nesaugūs, vieniši. Todėl jie ieško kito asmens savo emociniam saugumui tvirtinti bei kitiems poreikiams tenkinti. Tokie

asmenys stengiasi tenkinti vienas kito poreikius, net ir lūkesčius, visakuo dalijasi ir taip atranda bendrumą ir pasitenkinimą. Gana greitai jie gali taip suartėti, kad tarsi lyg tango šokdami susilieja – nebegali vienas be kito apsieiti. Nors kartais būna ir nelengva drauge, vis dėlto jie ryžtasi geriau gyventi kartu nei išsiskirti ir gyventi savarankiškai. Tokiems asmenims sunku pakelti bet kokį išsiskyrimą. Išvykę į savo darbus, jie tuojau susirūpina ir skambina viens kitam, kad žinotų, ką kitas asmuo veikia, ar kartais nesusižavi kitu bendradarbiu. Daugelį asmenų toks artimas ryšys visiškai patenkina, nes jie mažai ką iš santuokinės meilės telaukia. Jie galėtų patvirtinti: “Aš tave myliu, nes man tavęs reikia”. Pasak S. Gullo, simbiotiškas ryšys labai dažnai išsaugo vedybinį gyvenimą iki mirties.

Sinergetinius meilės ryšius sukuria asmenys, kurie yra emociškai subrendę ir žino, kas jie yra ir ko siekia. Tai yra savarankiški, kompetentingi ir patenkinti savimi individai, turį aiškų savo įvaizdį ir ateities planus. Sinergetiniame ryšyje abu asmenys atranda ne tik pastovios meilės galimybę, bet ir sąlygas bręsti kartu bei vienas kitą papildyti. Kiekvienas jų daug ką duoda, bet ir daug ką gauna. Nors savo ruožtu kiekvienas jų galėtų būti pakankamai laimingas gyvendamas atskirai, tačiau jiems susituokus, jų abiejų laimė labai prasiplečia. Bendra gyvenimo filosofija, pasitikėjimas vienas kitu, bendri bei individualūs siekimai ir uždaviniai didina jų pražydusios meilės pastovumą. Bet ir tokioje santuokoje būtina siekti gero kito asmens supratimo, kompromisų buityje ir besąlygiškos meilės vienas kitam. Daug kur nusileidžiama, gal išskyrus asmeniškai laimei esminius momentus. Nors tokį sankirtį sunku įsivaizduoti, jį išspręsti padėtų prityręs sveikatos psichologas.

Prisimintina, kad žmonės elgiasi labai skirtingai, todėl ir jų meilės raiška yra individuali ir dinamiška – pasikeitimai gyvenimo tarpsnių eigoje gali būti lemtingi. Galima pastebėti, kad daugelio šeimų gyvenime galima atrasti parazitinio, simbiotiško ir sinergetinio bendravimo elementų. Problema atsiranda, kuomet parazitinis arba narciztiškas būdas tampa dominuojančiu ir, sakytume, lyg cementas sukietėja, tuomet net ir profesinė pagalba gali likti be reikšmingų pasekmių. Pirmiau reikia asmeniškai subręsti ir atrasti savąją esmę bei misiją, tuomet ir sinergetiniam bendravimui bus atvertos durys – šeimos sukūrimu laimės židiniu.

atsižvelgiantis į kitų nuomonę, atrodo kitaip.

Susirūpinę mokinių, mokytojų – visų, kurie sudaro Vasario 16-osios gimnazijos bendruomenę – likimu, išreiškiame savo nuogaštavimus, kad paskirų Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos asmenų elgesys kelia grėsmę Vasario 16-osios gimnazijos tolimesnei egzistencijai.

Pasirašė: L. Manž, I. Grevienė, A. Allahyar-Parsa, M. Bischoff, B. Bugla-Scholz, S. Cassel, M. Dambriūnaitė-Šmitienė, C. Großmann, B. Heidt, H. Herbel, Dr. G. Hoffmann, E. Jankūnas, R. Jankūniene, A. Kabbe, E. Kaufmann, B. Kempf, I. Krauter-Werner, B. Lipšienė, E. Meikienė, M. Schäfer, M. Schuldes, S. Subačius, M. Herbert, A. Tauras, R. Tesnau, R. Vomberg, S. Wittmann, F. Korb.

Mokytojų...

Atkelta iš 10-to psl.

Atvira visų šio reikalo paliestųjų diskusija draugiškoje atmosferoje, į kurią šiame rašte mus ragina VLB valdyba, atrodo kitaip. Jei kas nori kalbėtis atvirai, šitai daro pasikvietę visus prie apskrito stalo, o ne rašydami straipsnius į laikraščius.

Skelbiamas tikslas “užtikrinti Vasario 16-osios gimnazijos išlaikymą” tokiu elgesiu nėra pasiekiamas. Čia aiškiai siekiama įgyvendinti paskirų asmenų interesus gimnazijos, o tai reiškia ją lankančių mokinių, sąskaita. Atsakingas elgesys,

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

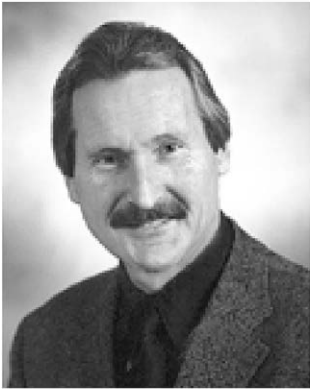
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

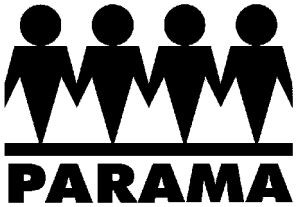
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 142 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

- 1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.40% kasd. palūk. čekių sąsk.
- 2.25% už 30-89 d. term. indėlius
- 2.35% už 90-179 d. term. indėlius
- 2.45% už 180-269 d. term. ind.
- 2.60% už 270-364 d. term. ind.
- 3.20% už 1 m. term. indėlius
- 3.35% už 2 m. term. indėlius
- 3.40% už 3 m. term. indėlius
- 3.45% už 4 m. term. indėlius
- 3.55% už 5 m. term. indėlius
- 3.00% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
- 3.80% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 3.80% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 3.85% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 3.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 4.20% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 2.25% RRSP & RRIF (variable)
- 3.95% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
- 3.95% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
- 4.05% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
- 4.10% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
- 4.30% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
- 4.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
- 1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo7.00% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)

- 1 metų5.30%
- 2 metų5.50%
- 3 metų5.80%
- 4 metų5.55%
- 5 metų6.00%

- su keičiamu nuosimčiu6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES) KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v. LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

BATTLEFORD & 10TH LINE, Mississauga, ON, skulda parduodamas 9 kamb. namas, pastatytas pagal savininko planus, dvigubas garažas, išbaigtas rūšys, įspūdingas, profesionaliai išbaigtas kiemas (64.57x133.95).

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Dallas (JAV) pasibaigusio JAV “Global Games” krepšinio varžybose iš JAV studijuojančių žaidėjų suburta Lietuvos jaunimo (iki 20 metų) rinktinė pasiekė pusiaubaigmę, bet lemiamose baigmės rungtynėse pritrūko kvapo, ir 58:79 pralaimėjo Rusijos bendraamžiams, turėjo pasitenkinti antra vieta. Lietuvos rinktinėi varžybose atstovavo tik aštuoni JAV universitetuose studijuojantys vaikinai ir užpildyti trūkumui treneriai pasikvietė du jaunesnius vidurinėse mokyklose besimokančius krepšininkus. Varžybos sutraukia daugybę NBA skautų, krepšinio trenerių ir sirgalių, nes jų tikslas išaiškinti kylančias krepšinio žvaigždes.

• Pasaulio krepšinio pirmenybėms Japonijoje besiruošianti Lietuvos rinktinės kandidatų komanda, kurią treniruoja Valdemaras Chomičius, keturių komandų varžybose Italijoje užėmė antrą vietą. Lemiamose rungtynėse Lietuvos krepšininkai 70:84 nusileido Italijos rinktinėi.

• Birželio 29 – liepos 2 d.d. Panevėžyje vyks IV Lietuvos tautinė olimpiada, kurios programoje 10 sporto šakų – bokso, džiuo, graikų – romėnų, laisvųjų imtynių, sunkiosios atletikos, krepšinio, rankinio, stalo teniso, salės tinklinio, paplūdimio tinklinio – varžybos. Iš viso baigminės rungtynės dalyvaus apie 1200 sportininkų.

• Serbijoje ir Juodkalnijoje pasibaigusiose Europos lengvosios atletikos taurės II lygos varžybose Lietuvos vyrų rinktinė su-

rinko 182 taškus ir užėmė trečią vietą, tačiau to neužteko kitą sezoną varžytis I-oje lygoje. Lietuvos lengvaatlečius aplenkė Bulgarijos (201 tšk.) ir Serbijos Juodkalnijos (198 tšk.) komandos, kurios kitais metais varžysis I lygoje.

• 2005-2006 metų sezono Lietuvos vyrų žolės riedulio čempionato baigmės serijos rungtynėse iki dviejų pergalių Vilniaus “Ardas-Rudamina” klubas 2:1 įveikė Vilniaus “Žuvėdrą-Taurą” ir tapo čempionais. Lietuvos moterų žolės riedulio čempionatas tarp Vilniaus HFTC ir Šiaulių “Gintros-Strektes” – universiteto komandų baigėsi skandalu. Vilniaus HFTC klubas praleidęs įvartį paliko aikštę, ir pergalę rezultatu 1:0 buvo užskaityta Šiaulių komandai, kuri laimėjusi seriją iki trijų pergalių 3:1 septintą kartą iš eilės tapo šalies čempione. **V.P.**

• Aštuoni Lietuvos jaunieji krepšininkai ir dar 48 žaidėjai iš kitų Europos valstybių sulaukė kvietimų į pirmą kartą Lietuvoje rengiamą tarptautinę stovyklą “Krepšinis be sienų”.

• Kauno “Žalgirį” palieka ilgametis komandos fizinio parengimo treneris Aleksandras Kosauskas, kitą sezoną dirbs Lenkijoje – jį pakvietė treniruoti Sopoto “Prokom Trefl” jaunimo komandą. “Išeinu skaudančia širdimi, juk trečdali savo gyvenimo praleidau “Žalgiryje”, – sakė 22 metus Kauno komandoje dirbęs fizinio parengimo specialistas. 65 metų A. Kosauskas į Sopotą išvyks po pasaulio čempionato Japonijoje. **Inf.**

Vokietaitis...

Atkelta iš 8-to psl.

Kauno “Saulės” mokytojų seminarijai vadovavo iki 1926 metų. 1931 metais buvo išrinktas Kauno burmistru, apdovanotas už nuopelnus Lietuvai, kaip buvęs iškilus “Saulės” mokytojų seminarijos direktorius ir burmistras DLK Gedimino III laipsnio ir DLK Gedimino II laipsnio ordinais.

Juozas Vokietaitis mirė 1931 metais gruodžio 15 dieną Berlyne. Palaidotas buvo Kauno Senosiose kapinėse. *Naujojoje Romuvoje* Ignas Malinauskas rašė: “Jūra vainikų (...), didžiulė gedule sustingusi minia nulydėjo velionies kūną į paskutinę žemės gyvenimo vietą – į kapus. Eilė taurių kalbų: gražūs užsimojimai, gražūs ištesėjimai, gražūs darbai, graži tėvynės meilė, gražus lietuvių kataliko gyvenimo pavyzdys, didelis ir brangus mokytojas, didelis ir gražus žmogus lietuvis. Ir išaugo naujas, lietuviui neužmirštamas kapas, ir paskendo jūroje metalinio ažuolo vainikų ir gyvų gėlių – ištikimo prisirišimo simbolių. Ir stovi minia prie kapo ir taip sunku su juo skirtis...” Kiek vėliau Juozo Vokietaičio kapą papuošė skulptoriaus V. Grybo sukurtas paminklas su užrašu: *Lietuvos mokyklos kūrėjui*. Prie jo, kaip ir prie Dariaus ir Girėno mauzoliejiaus, Elenos Spirgevičiūtės bei Stasės Žukaitės kapo, kaip ir prie centrinio paminklo *Žuvome dėl Tėvynės* – sovietinės okupacijos

metais per Vėlines rinkdavosi žmonės, buvo sakomos patriotinės kalbos, giedamos giesmės, lietuviškos dainos, mirguliuojančių žvakučių šviesoje buvo reiškiamas viltis sulaukti Lietuvai Šviesos ir Laisvės spindulių... Visa tai gąsdino sovietinį okupantą. Kaip žinome, šios kapinės buvo sovietinės valdžios sunaikintos. Sunaikintas buvo ir didelės meninės vertės turėjęs Juozo Vokietaičio antkapinis paminklas – dar ilgą laiką mėtėsi jo nuolaužos prie netoliese esančios cerkvės. Pačio J. Vokietaičio palaikai, barbariškai išniekinus jo kapą, perkelti į Panemunės kapines.

Juozas Vokietaitis buvo Lietuvos valstybės pamatų stiprintojas, lietuviškos mokyklos kūrėjas ir puoselėtojas, savo veiklą grindęs pareigingą krikščioniška pilietine patriotine dvasia. Sovietiniais metais jis buvo nutylimas. Net minint jo gimimo 100 metų sukaktį tuometinė sovietinė oficialioji pedagoginė spauda apie jį visiškai neužsiminė. Atgavusi savo Nepriklausomybę, Lietuva nepamiršta Juozo Vokietaičio, daug prisidėjusio prie tautinės savimonės formavimo, prie lietuviškos mokyklos kūrimo. Nepamiršta ir jo darbų paveldėtoja – Kauno “Saulės” gimnazija.

Zigmas Tamakauskas, istorijos mokytojas metodininkas, Kauno savivaldybės Švietimo tarybos narys, 2006-05-31

Hamiltono “Kovo” jaunučiai

Hamiltono “Kovo” jaunučiai C ŠALFASS pirmenybėse gegužės mėn. Iš k.: treneris Rimas Miečius, Evan Willembrecht, Jacob Butrimas, Kyle Giedraitis, Kaspars Špokas, Jonathan Arlauskas, Karolis Brazauskas, Vytas Stasiulevičius, Darius Miečius, Tomas Rickus, Jonas Butkus, Jonathan Willembrecht, treneris Stepas Arlauskas. Trūksta Petro Bartninko

Hamiltono “Kovo” jaunučiai gražiai pasirodė per ŠALFASS-os pirmenybes gegužės mėnesį Toronte.

Jaunių C baigmėje Jonathan Arlauskas įmetė 30 taškų “Kovo” naudai, Darius Miečius – 16, o Kyle Giedraitis – 12.

“Kovo” berniukų C žaidėjai (gimę 1992 m. ar jaunesni) laimėjo aukso medalius su 73:66 pergale prieš Čikagos “Lituanicos” pirmą komandą. Ta komanda ėjo iki baigmės be pralaimėjimų. Pirmame žaidime jie įveikė “Lituanicos” pirmą komandą

65:61, tada lengvai laimėjo prieš Toronto “Aušrą” (II k.) 98:15, po to prieš “Lituanicos” antrą komandą 77:37.

• “Kovo” berniukų B komanda (gim. 1990 m.) pralaimėjo prieš Toronto “Aušrą” 47:32 baigmėje ir tapo sidabro laimėtojai.

• “Kovo” mergaičių C komanda (gim. 1992 m.) užėmė trečią vietą, o berniukų D komanda (gim. 1994 m. ar jaunesni) baigė varžybas, pasitenkinę IV vieta.

R. Miečius

Seminaras sporto vadovams

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas kartu su Kūno kultūros ir sporto departamentu organizuoja Pasaulio lietuvių sporto vadovų mokymo seminarą, kuriame dalyviai būtų supažindinti su Lietuvos sporto politikos strategija, sporto vadyba, sporto organizacijų kūrimo ir darbo organizavimo praktika, sporto renginių organizavimo ypatybėmis, saugos reikalavimais ir kt.

Numatoma, jog seminaras įvyks š.m. rugpjūčio 3-4 dienomis Vilniuje. Seminara laikas specialiai derinamas prie Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) seimo, kadangi seminaro biudžetas yra ri-

botas ir kelionės išlaidų nenumatoma padengti. Prašome deleguoti sporto vadovą-vus, kuriems būtų naudingas šis seminaras ir kuris-ie numato atvykti į PLB seimą arba galėtų atvykti savo lėšomis.

Dėl papildomos informacijos kreiptis į Departamento specialistą Vytautą Mikelionį tel. +370 52709822, el.paštas vytautas.mikelionis@tmid.lt. Atsakyti iki š.m. liepos 16 d.

(Pranešimas sutrumpintas. RED.) Kartu su šia žinute TŽ yra gauta Dalyvio anketa. Ją būtų galima iš redakcijos pasiimti. **Inf.**

SKAUTŲ VEIKLA

• Š.m. birželio 3 d. Toronte lankėsi LSS tarybos pirmininkas v.s. Gintaras Plačas ir LSS Brolijos vyriausias skautininkas v.s. Romas Rupinkas. Jie susitiko su vadovais ir skautininkais, su kuriais pasidalino veiklos klausimais ir išspūdžiais. Vaisės parūpino Birutės dr-vės sesės – s. Elzė Simonavičienė ir j.s. Elena Namičienė. Po susitikimo visi nukeliavo į Maironio mokyklą, kur įvyko šv. Jurgio (sezono užbaigimo) iškilminga sueiga. Sueigos komendantė buvo vyr.sk. Ramunė Jonušonytė. Po įsakymų buvo skautų išdėdis, kurį davė Sabrina Kulnys-Douglas. Tuntininkė s. Rūta Baltaduonytė-Lemon užrišo jai kaklaraištį ir Tėvynės mazgelį. Po įžodžio v.s. Romas Otto buvo iškvietas į priekį, kur jam buvo įteiktas LSS aukščiausias Geležinio Vilko ordinas. LSS Ta-

rybos pirmininkas v.s. Gintaras Plačas apibūdino šį ordiną ir broliui Romui jį užkabino. Dalyviai sušuko “valio”.

Brolis Gintaras dar įteikė s.v. v.sl. Linui Paškauskui Ažuolo mokyklos užbaigimo pažymėjimą ir uniformos ženklą, tardamas, kad yra kuo pasididžiuoti, nes per tiek metų Linas yra tik 132-ras skautas, baigęs šiuos kursus.

Po apdovanojimų “Rambyno” tunto tuntininkas, v.s. Marius Rusinas pristatė Brolijos vyriausią skautininką v.s. Romą Rupinską ir jį pasveikino šio apsilankymo proga. “Šatrijos” tunto tuntininkė s. Rūta Lemon pasveikino naują skautę, visus apdovanotus, pakeltus ir svečius. Sueiga baigėsi Lietuvos himnu ir malda *Ateina naktis*.

Iškilmingai sueigai pasibaugus, svečiai, tuntininkai ir kiti

grįžo į Prisikėlimo parapijos posėdžių kambarį baigti pašnekesio. Svarbiausia pašnekesio dalis buvo – 2008-tų metų Tautinė stovykla ir jos vieta. LSS siūlo ją rengti Kanados rajonui (1983 m. čia buvo suorganizuota jubiliejinė stovykla Auroroje, netoli Toronto). V.s. Romas Otto, Kanados rajono vadas, tariasi ir telkia komitetą peržiūrėti LSS pareikalavimus Tautinei stovyklai rengti. Kadangi Australijos rajonas ir Klyvlando tuntai irgi yra parodę norą rengti Tautinę stovyklą, ši rudens bus Tarybos suvažiavimas, kur visos vietovės įteiks savo pasiūlymus ir planus.

Kanados rajonas jaučiasi, kad sugebėtų įvykdyti šį svarbų uždavinį. Tą vakarą rajono vadas, tuntininkai ir svečiai vakarieno, pasidalindami “senų laikų” prisiminimais. **MR**

LSS vadovai š.m. birželio 3 d. aplankė Toronto skautus-tes. Nuotraukoje – po apdovanojimo su Toronto vadovais. Iš k.: “Rambyno” tunto tuntininkas v.s. Marius Rusinas, LSS tarybos pirmininkas v.s. fil. Gintaras Plačas, Geležinio Vilko ordinu apdovanotasis Kanados rajono vadas v.s. Romas Otto, LSB vyriausiasis skautininkas v.s. fil. Romas Rupinkas ir “Šatrijos” tunto tuntininkė s. Rūta Baltaduonytė-Lemon

Mano senelio gyvenimo istorija

LUKAS ŠIMUKĖNAS. Lituanistiniai kursai Toronte

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas tapo kertiniu akmeniu nepriklausomai Lietuvos valstybei. Visoje Lietuvoje imtasi organizuoti gyvenimą – ūkio, švietimo, pramonės, transporto srityse. Bene labiausiai kunkuliavo politinis gyvenimas – keitėsi ministerių kabinetai, prezidentai, vykdomos naujos reformos.

Trečiasis XX šimtmečio dešimtmetis... 1926 m. gruodžio 17 d. įvyko politinis perversmas – prezidentas dr. K. Grinius priverčiamas atsistatdynti, į jo vietą pakviečiamas Antanas Smetona. 1928 m. A. Smetona, ministerių kabineto pritariamas, paskelbia naują konstituciją, pagal kurią valstybės valdžią turėjo vykdyti seimas, vyriausybė ir teismas. Pagal naująją žemės reformą keitėsi ir Lietuvos kaimas. Nors jauna valstybė ir nepakankamai parėmė kaimo žmones, bet darbštieji lietuviai gana greit įsikūrė. Vietoje senų kaimų su samanotais stogais, drėgnomis ir tamsiomis trobelėmis išdygo daug naujų sodybių su šviesesnėmis patalpomis ir didesniais langais.

O štai dabar kartu su poetu Petru Zablocku keliaukime į Lietuvos šiaurę: *Pilis. Senovė. Širvena / Tarp klonių Apaščia / Prie Apaščios – skambi daina / Virš Apaščios delčia...*

1808 m. Biržų majorato valdų žemėlapyje pažymėtas sodžius – Šimpeliškiai, išsidėstęs ant abiejų Apaščios krantų. Vidury kaimo buvo sala, ant kurios augo milžiniška vinkšna, penki vyrai vos apkabindavo jos liemenį. Ne tik natūralus gamtos grožis išgarsino šį kaimą. Čia gyveno Zuzana Yčienė – čia gimusių profesoriaus Jono Yčo ir advokato, įžymaus visuomenės veikėjo, Rusijos valstybės Dūmos deputato Martyno Yčo motina, poeto Stanislovo Daugilio sesuo. Yčų sodyboje vasaros atostogas praleisdavo poetas.

O dabar pereikime mediniu tiltu su akmeniniais pamatais į kitą Apaščios krantą. Čia gražioje senovinėje sodyboje gerokai

pasiturinčio ūkininko, baigusio Štakirių rusų liaudies mokyklą, išrinkto kaimo seniūnu, Martyno Burbulio ir jos žmonos Anelės šeimoje 1928 m. kovo 12 d. gimė sūnus Jonas. Buvo jau penktas vaikas šeimoje iš šešių – tai mano senelis – mano mamos tėtis.

Kadangi šeima buvo gausi, mažyliai ne visada galėjo džiaugtis sočia duonos rieke, dažnokai teko pasitenkinti keptomis bulvėmis ir su lašinukais patroškintais kopūstais. Todėl kartais paslapčia įlisdavo į palėpėje pakabintą krepšį su šventėms paruoštomis dešromis. Basakojai berniukščiui lakstė Apaščios pakrantėmis, gaudydami vėžius, žvejodami. Neilgai truko nerūpestinga vaikystė. Kadangi mano prosenelis turėjo nemažai žemės ir gyvulių, vaikai anksti buvo mokomi darbo – ganė bandą, laukuose rinko akmenis, paūgėjus – arė dirvą, pjovė žolę.

Apie jaunimo vakarones, kurios šiuose kraštuose buvo vadinamos gegužinėmis, labai gražiai mums čia, Toronte, papasakojo daktaras Jonas Yčas, mano senelio ir jo brolių vaikystės draugas: “Merginos šeštadienio vakarą švariai nušluodavo medinį tiltą, ateidavo armonikierius ir taip užplėsdavo valsą ar polką, kad mes šokdavome net pasiraitytoje kelne. Šoki pakeisdavo daina – oi, kaip gražiai dainavo kaimo merginos...” Toli nusirisdavo kartu su upės bangėlėmis jų traukiama melodija: *Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus / Nepaliki žilvičių vienu / Be tavęs vakarai bus nuobodūs, / Be tavęs nebus sodžiui dainų.* Šiame kaime užaugo ir žymieji Lietuvos skudutininkai Kostas Burbulys, Jonas Reinotas, Jurgis Užunaris ir kiti.

Bet... artėjo 1940-ieji. Matyt, mano prosenelio seniūnystė ir užkliuvo sovietiniams okupantams. Kalėjimo neišvengė ne tik Martynas Burbulys, bet ir jo sūnus Jonas. Keturiolikmečiui jaunuoliui teko dvi savaites kalėti Medeikiuose, vėliau Biržuose, Panevėžyje. Bet jis neišdavė, kur slapstosi tėvas ir vyresnysis brolis Vilius, kuris tuo metu jau buvo miškuose rezistentų būryje.

(Bus daugiau)

JAUNIMO ŽODIS

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

2006 m. birželio 23 – liepos 9 dienomis Kanadoje, Toronto, Hamiltono ir Montrealio miestuose vyksta 12-tas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

* ATIDARYMAS TORONTO MIESTE * STUDIJŲ DIENOS * DRAUGYSTĖS VAKARAS HAMILTONE * DAINŲ ŠVENTĖ * STOVYKLA * UŽDARYMAS MONTREALYJE * Daugiau informacijos rasite Rengimo komiteto tinklalapyje: www.kongresas.org.

Kongresas yra proga susitikti su lietuvišku jaunimu iš viso pasaulio – tai tikrai įdomi patirtis. Yra proga oficialiai ir neoficialiai diskutuoti visokiausiomis temomis, liečiančiomis Lietuvą ir jos kultūros išlaikymą išeivijoje. Rengimo komitetas tikisi, kad atstovai išmoks ką nors Studijų dienų metu, ir galės tas žinias perduoti jaunimui sugrįžus į savo kraštus. Kongresas taip pat sudaro progą jaunimui pamatyti kitus kraštus. PLJS statutas toliau aiškina, kad Kongresas “padeda išlaikyti ir stiprinti lietuviybę, lietuvišką tapatumą bei tautinę savimonę po pasaulį pasklidusiems lietuviams”.

Kongreso programa sudaro iš trijų dalių – turistinės išvykos, stovykla ir studijų dienos. Kongresas prasidėjo Toronto mieste pirmą savaitgalį, kada kongreso dalyviai susipažino su miestu. Šeštadienį įvyko oficialus kongreso atidarymas, kuriame meninę programą atliko Kanados čiabuvių-indėnų šokių vienetas. Kitą dieną keliavome į Wasaga Beach (maždaug 150 km. į šiaurę nuo Toronto), kur mūsų apylinkių lietuviai daug metų

vyksta atostogauti prie Georgian Bay and Lake Huron. Tai vienas iš penkių pasaulio didžiausių ežerų (Great Lakes). Ten lietuvių “Kretingos” stovyklavietėje vyksta Kongreso studijų dienos, kurios yra Kongreso svarbiausia dalis. Atstovai išrenka naują PLJS valdybą, nustato gaires, pagal kurias ji turės dirbti per ateinančią trejų ar ketverių metų kadenciją (iki kito Kongreso) ir dalyvauja vadovavimo lavinimo kursoose. Po to Kongresas kelsis į Hamiltono miestą (apytikriai 60 km. į pietvakarius nuo Toronto prie Ontario ežero). Atstovai susipažins su miestu, pabendraus, o tą patį savaitgalį numatyta kelionė iš anksto užsirašiusiems atstovams vykti į 8-ąją išeivijos lietuvių Dainų šventę Čikagoje, JAV. Šios kelionės tikslas – supažindinti atstovus su Šiaurės Amerikos lietuvių šventėmis. Po to savaitgalio keliausime į St. Donat miestelį, Quebec provincijos gražioje gamtoje, kur vyks Kongreso stovykla. Čia sudaryta proga atstovams atsipalaiduoti po intensyvių studijų dienų, pasidžiaugti gamta, dalyvauti užsiėmimuose ir pabendrauti. Suplanuota stovyklos kiekvienos dienos programa atspindės įvairių Kanados lietuvių stovyklų tvarką, pvz. skautų stovykla ir pan. Po to visi keliausime į Montrealio miestą (550 km. nuo Toronto), kuriame vyks miesto apžiūrėjimas ir Kongreso oficialus uždarymas. Smulkesnių žinių rasite XII-tojo Kongreso oficialiame tinklalapyje www.kongresas.org. Malonėkite apsilankyti!

Kongreso dalyviai patys turi susimokėti už savo dalyvavimą,

tačiau jį mokestis sudaro didžiausią dalį pajamų. Deja, ne visiems atstovams tai yra finansiškai įmanoma. Praeityje Kongreso lėšos buvo telkiamos iš lietuvių fondų ir bendruomenių, TMID, pavienių asmenų ir firmų aukų bei kitų šaltinių.

Iki šiol esame gavę paramos iš Amerikos ir Kanados fondų ir Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos. Yra šalių, iš kurių atvykstantiems kelionė bus apmokėta. Kongresas reiškia gilią padėką Lietuvos vyriausybei už paramą, suteiktą atstovams, kurie be jos nebūtų galėję dalyvauti. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba kartu su Kongreso rengimo komitetu prisideda arba suranda dalį šalpos Pietų Amerikos ir Rytų Europos atstovams. Tikimasi, kad visi kiti turi gerų galimybių sau susirasti finansavimą.

<http://www.kongresas.org/12/archyvas/> parodo kur ir kada visi ankstesni Kongresai įvyko. Kongresas buvo įsteigtas Lietuvos vardo pagarsinimui užsienyje. Visi atstovai tais laikais buvo pasiryžę padėti išlaisvinti Lietuvą iš sovietų okupacijos. Pagaliau 1990 metais tai ir įvyko, tad Kongreso tikslas dabar yra labiau nukreiptas į kultūros, kalbos ir tradicijų išlaikymą bei jų puoselėjimą išeivijoje.

Kongresą organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, kuri įpareigojo Kanados lietuvių jaunimo sąjungos išrinktą Rengimo komitetą Kongresą surengti. Koorganizatoriai – patarėjai yra Pasaulio lietuvių bendruomenė ir Kanados lietuvių bendruomenė. **Inf.**

12 PLJK atidarymas

12-tasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas prasidėjo Toronte birželio 23-25 d.d. Suskridę iš įvairių kraštų, atstovai apsiėjo Toronto universiteto bendrabučiuose, susirinko susipažinimo vakarui penktadienį Toronto lietuvių Namuose. Šeštadienį vyko ekskursijos po miestą – aplankytas CN bokštas, Casa Loma pilis, kitos įdomesnės Toronto vietovės. Vakare visi autobusais atvyko į atidarymo pokylį skoningai Toronto motyvais išpuoštuoje salėje. Po kokteilų ir užkandėlių, atidarymo programai vadovavo ilgametis LJS veikėjas Stasys Kulivas. Kraštų atstovai įžygiavo į salę, lydimi Kongreso šokančio Kanados briedžio (moose), kuris buvo vaizduojamas Kongreso šūkyje “sek Mūs į Kongresą”. Prie įėjimo su Kongreso apsiaustu irgi stovėjo margas torontiečiams pažįstamas briedis, kurį paskolino miesto savivaldybė.

S. Kuliavui pristčius garbės svečius, žodį tarė ir prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą perskaitė Lietuvos ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė. Kongreso ruošos komiteto padėkojo PLJS pirmininkė Dalia Henke, apdovanojo visus PLJS marškinėliais. Komiteto pirmininkas Matas Stanevičius savo ruožtu padėkojo komitetui ir visiems rėmėjams. Susirinkusius taip pat pasveikino KLB krašto valdybos pirmininkė Rūta Žilinskienė ir KLJS pirmininkas Tomas Jonaitis. Kongreso oficialus atidarymas buvo pažymėtas Kanados LB, PLJS, PLB ir PLJK pareigūnams iškeliant surištą ištemptų juostų pluoštą. Trumpą bet įdomią meninę programą atliko Kanados čiabuvių grupė, kuri padainavo ir pašoko, baigė savo pasirodymą su draugystės šokiu, į kurį įsijungė ir žiūrovai. Po vakarienės jau-

Dalis garbės svečių 12 PLJK atidarymo šventėje. Sėdi iš k. PLB atstovas prel. E. Putrimas, Dvasinės pagalbos jaunimui centro Klaipėdoje atstovė S. Mieluolytė, Lietuvos garbės konsulas L. Matukas, Lietuvos ambasadorė Kanadoje S. Jakštonytė. Stovi: PLJS pirm. D. Henke, kun. A. Žilinskas, KLB pirm. R. Žilinskienė, G. Matukienė

Ntr. L. Jonaitytės

nimas ilgai šoko (rekorduotą muziką tvarkė Viktoras Remesat), kiti gretimoje salėje dainavo lietuviškas dainas. Visiems buvo išdalintos atminimo knygtės, kuriose surašyti buvusių kongresų atstovai ir kiti duomenys.

Sekmadienio rytą visi susirinko Prisikėlimo šventovėje Mišioms. Jas koncelebravo klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Jonas Šileika, OFM, prel. Edis Putrimas, diakonas Kazys Ambrozaitis ir svečias, buvęs PLJS pirmininkas kun. Antanas Saulaitis, SJ, kuris pasakė pamokslą. Atstovai skaitė Mišių skaitinius, nešė aukas.

Po Mišių jie buvo pavaišinti cepelinais ir kugeliu parapijos salėje, tada vyko į Anapilį, Mississaugoje, kur aplankė Lietuvos kankinių šventovę, *Tėviškės žiburių* redakciją ir Kanados lietuvių muziejų-archyvą.

Po to autobusais toliau vyko į “Kretingos” stovyklavietę prie Wasaga Beach, kur iki birželio 30 vyksta Studijų dienos. Visiems atstovams buvo išdalintas leidinėlis, kuriame surašyta Kongreso programa ir kita informacija. **RSJ**

Janė Vingelienė ruošia koldūnus su Toronto Maironio mokyklos VII skyriaus mokiniais Motinos dienos proga **Ntr. V. Zubrickienės**

Aukštadvario Kristaus Atsimainymo medinė šventovė, pastatyta 1910-1913 m. Istorinis paminklas turi neogotikos stiliaus bruožų
Ntr. Z. Bilevičiūtės

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042
Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2006 m. liepos 13 ir 27 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2006 m. liepos 13 ir 27 d.d.
Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ
Tel: (416)233-4601
\$300*
3off COUPON for 1 parcel **\$300***
3off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

PRISIMINIMAI

Alberto Grimžos gyvenimo odisėja

IGNAS MEDZIUKAS

Albertas Grimža, dar būdamas paauglys berniukas, su tėvais 1927 m., ieškodami geresnių pragyvenimo šaltinių, emigravo iš Lietuvos į Braziliją. Šeima buvo atvežta į San Paulo valstijos provinciją dirbti kavos plantacijoje. Darbo sąlygos jau iš pat pradžių atrodė pasibaisėtinos, visai ne tokios, kokias vaizdavo emigracijos agentai. Jie buvo apgyvendinti pašiūre. Skirtingas klimatas, svetima kalba, neįpastas europiečiui maistas. Darbas nuo ryto iki vakaro. Todėl daugelis darbininkų mėgino pasprukti į miestus. Bet jei bėgančius sargai sugaudavo, žiauriai mušdavo, kartais net užmušdavo. Septyniolikmetis Albertas Grimža, nutaikęs progą, paspruko iš tos dvidešimtojo šimtmečio vergijos, pasiekė miestą, kuriame gavo darbą fabrike. Vėliau atvyko ir visa šeima. San Paulo veikė Susivienijimas lietuvių Brazilijoje. Į šią organizaciją jis įstojo.

Ekonominė krizė palietė ir Braziliją. Albertas slapta įstojo į lietuvių komunistų organizaciją. Kvietė darbininkus kovoti su išnaudojimu. Už pasipriešinimą darbdaviams jis buvo policijos sulaikytas ir ištremtas į katorgos darbų salą Ilja Grande. 1936 m. jį teismas nutarė ištremti į Lietuvą. Jis buvo gabenamas laivu. Ispanijos Vigo uoste jam pavyko iš laivo pabėgti. Tuo metu Ispanijoje vyko pilietinis karas. Albertas prisijungė prie kairiųjų ir trejus metus kovojo su frankistais.

Frankui laimėjus karą, jis, bijodamas persekiojimo ir bausmės, pasitraukė į Portugaliją. Tačiau policijos išaiškintas pateko į kalėjimą, iš kurio buvo

išvežtas į katorgą Portugalijos kolonijoje, Afrikoje. 1945 m. Albertą Grimžą atvežė į Lisaboną teismui. Teismas nustatė, kad Portugalijai jis niekuo nenusikaltęs. Jam leido susirasti valstybę, į kurią jis norėtų išvykti. Sužinojęs, kad į SSRS išplaukia nuo karo pradžios internuotas laivas "Klints", jis pasiprašė priimamas į tą laivą ir atplaukė juo į Odesą. Į laivą uoste sulipo ne tik būrys mutinės darbuotojų, pasieniečių, bet ir NKVD pareigūnų. Jie Albertą kartu su atvykusi ukrainiečių areštavo, uždarė į saugumo požemį. "Iš Portugalijos katorgos tarsi savo noru atvykau į SSRS kalėjimo kamerą", – pasakojo Albertas. "Aš to nesitikėjau. Juk kokiomis gražiomis spalvomis užsienio komunistų buvo piešiama sovietų šalies demokratinės laisvės! Iškratė iki siūlo galo. Viską atėmė. Tardė dar žiauresniais metodais negu Brazilijos ar Portugalijos policija. Aštuonias paras. Nebuvau panašus į žmogų. Mane kaltino ir reikalavo prisipažinti, kuriai užsienio agentūrai tarnauju. Mano argumentai, kad prieš keletą savaičių buvau paleistas į laisvę po penkerių metų katorgos jų neįtikino – kaip galėjo paleisti iš katorgos komunistą? Pagaliau po mėnesio mane paleido be leidimo išvykti iš Odesos. Turėjau sistemingai registruotis saugumo organuose. Buvau žmogus be dokumentų, be pilietybės ir dargi įtariamasis. Vėl grįžau į "Klints laivą", dirbau motoristu. Manęs niekas nepriėmė į darbą, tik šis latvių laivas.

1946 m. man pakartotinai prašant, leido grįžti į Lietuvą. Iš Rygos gavau metrikų nuorašą, kad tikrai tenai gimiau 1911 m. balandžio 19 d. lietuvių darbi-

ninko šeimoje. Pareigūnai, nuo kurių priklausė dokumentų (šiuo atveju paso) išdavimas, netikėjo. Skurdau, badavau, nes bevardžio niekas nenorėjo priimti į darbą. Ukmergės apskrityje pas žmones pšovau malakas, kasiau šulinius, dirbau visus juodžiausius darbus tik už pavalgymą ir vieną kitą drabužį. O čia lyg nematomas šešėlis saugumo organų agentai, nuolatinis registravimasis. Vis įtartinėjo, jog esu užsienio žvalgybos agentas. O kad aš kaip komunistas buvau kalinamas Brazilijos, Portugalijos kalėjimuose, kovojau Ispanijoje su Franko režimu, jiems sukeldavo juoką, esą gražią legendą sukūręs".

Albertas buvo provokuojamas, pas jį lankėsi "broliai miškiniai", "Laisvės armijos kovotojai", užsienio žvalgų agentai. Kvietė bendradarbiauti, kovoti su bolševikais. Bet jis suprato, ką tai reiškia. Niekas nesuviliojo.

1951 m. liepos 19 d. jis buvo priimtas į lentpjūvė darbininku, gavo darbo knygėlę ir kitus reikalingus dokumentus. Jam dirbant lentpjūvėje įvyko nelaimingas atsitikimas – jis buvo sunkiai sužalotas, vos išliko gyvas. Jį užkliudė riedantis rąstas, bet jis išgyjo.

Tik vėliau, jau po Stalino mirties, kai buvo sušaudytas su bendrininkais Berija, sąlygos pasikeitė. Jis sužinojo, kad juo norėta nusikratyti, suvaidinant nelaimingą atsitikimą. Kodėl norėta jį sunaikinti? Albertas Grimža grįžo tuo laiku, kai klestėjo Berijos sukurta sekimo, nepasitikėjimo, persekiojimo, susidorojimo su įtariamais žmonėmis sistema. Saugumas buvo informuotas, kad atvykęs iš užsienio nacionalistų agentas, kurį reikia likviduoti.

Antrą kartą sustabdomas "Darbininkas"

EDVARDAS ŠULAITIS

Broklyne, NY, leistas *Darbininkas* jau antrą kartą per 5 metus sustabdomas.

Iš praeities

Pirmą kartą jis buvo sustabdytas 2001 metų pabaigoje leistas daugiau negu 86 m. Tuomet jis buvo leidžiamas kartą per savaitę.

Tačiau 2002 m. kovo mėnesį jį buvo nutarta atgaivinti. Tada jis pasirodė sumažinto formato kaip mėnesinis leidinys. Bet ir šis po 4 m. ir 3 mėn. 2006 m. liepos mėnesį nustojo ejęs.

Apie tai yra pranešama *Darbininko* balandžio mėnesio numeryje, kuris neseniai pasiekė skaitytojus. Čia pranciškonų vienuolijos (laikraščio leidėjo) provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM, teigia, kad

svarbiausia sustabdymo priežastis – liepos 15 d. baigiasi sutartis su Broklyno vyskupija, kuri leido ketverius metus *Darbininkui* naudotis jų patalpomis (parduotame lietuvių "Kultūros židinyje". Tai buvo sukėlė didelių kontroversijų tarp mūsų tautiečių).

Taip pat provincijolas rašo: "Nors *Darbininko* leidyba šiuo metu yra suspenduojama, tačiau jis gali būti ateityje atgaivintas Klaipėdoje, kur yra kuriamas pranciškonų Kultūros ir socialinės veiklos centras".

Darbininkas iš viso išgyveno daugiau kaip 86 metus, iš kurių 50 metų buvo leidžiamas pranciškonų. 1951 m. lietuviai pranciškonai Broklyne įsteigė vienuolyną ir prie jo spaudos centrą, kuris rūpinosi *Darbininko* leidyba. Paskutiniu laiku sumažintą ir suretintą *Darbi-*

ninką redagavo be atlyginimo dirbusi Albina Žumbakienė. Ji išleido 52 sumažinto *Darbininko* numerius.

Pasirodė "Emigrantas"

Kiek anksčiau negu sustojo *Darbininkas*, Niujorke pasirodė naujas lietuviškas laikraštis *Emigrantas*. Tai stambus, 32 puslapių apimties savaitraštis, turintis skyrių ir Čikagoje. Jo vyr. redaktoriumi pasirašo Tomas Daukšys, jo pavaduotoja – Ingrida Vaitiekienė.

Šis leidinys daro neblogą įspūdį, nors jame trūksta JAV lietuvių liečiančios medžiagos, kuri, mūsų nuomone, yra svarbi, norint, kad laikraštis patrauktų šiame krašte gyvenančius skaitytojus. Tačiau yra gerai, kad žmonės bando savo laimę ir nori palikti pėdsakus JAV lietuviškos spaudos istorijoje.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATLIKUSIOS LIETUVIŠKOS KNYGOS...

D.P. lietuvių imigracijos banga labai pagyvino Amerikos ir Kanados lietuvių gyvenimą. Buvo daug išleista lietuvių kalba mokslo ir grožinės literatūros knygų. Jos pateko į besikuriančių lietuvių šeimas. Šeimos jas skaitė ir rinko savo naujuose butuose. Šeimų vyresnieji išeina amžinybėn. Gerai, jei jaunimas išmoko lietuviškai skaityti ir domisi jomis. Tačiau sutikau pensininkus JAV ir Kanadoje, kurie ruošiasi į Anapus, parduoda savo butus, kuriuose

yra lietuviškų knygų lentynos. Jų jaunimas nesidomi lietuviškomis knygomis. Kur tas knygas dėti? Jų labai reikia Lietuvos jaunimui. Tokių knygų norėtų mokyklos, gimnazijos, universitetai. Lietuviškos išeivijos parapijos bei bendruomenės galėtų surinkti ir tas knygas pasiųsti į Lietuvą. Taip buvo daroma ir anksčiau. Pasistenkime ir neleiskime to brangaus turto išmėtyti. Šį lietuvių tautos turtą išsaugokime jaunajai kartai.

Vitalius M., Vilnius

KLB ŽINIOS

• Sveikiname 12-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dalyvius.

• Valdybos posėdis įvyko birželio 21 d. Jame buvo aptarta visa eilė klausimų. Kanados lietuvių bendruomenę aplankys svečiai iš Lietuvos – Kanados ambasados skyriaus Lietuvoje laikinasis reikalų patikėtinis Brian Herman, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas ir pavaduotojas Vytautas Mikėlionis.

• Yra gautas Kanados parlamento nario Borys Wrzesnewskyj (Etobicoke centre) laiškas su raginiu rinkti parašus dėl vizų panaikinimo naujoms Europos sąjungos narėms: Lenkijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai, Vengrijai ir

Čekijos respublikai. Pasirašyti galima parapijose bei kredito kooperatyvuose. Norintys gauti pasirašymo blankus gali kreiptis į Kanados lietuvių bendruomenės raštinę darbo valandomis.

• Kanados lietuvių muziejus-archyvas vasaros metu bus uždarytas.

• Ačiū Delhi-Tillsonburg apylinkėi, susimokėjusiai solidarumo įnašą už 2006 m. – \$100. Inf.

AUKOS

A.a. Onos Januškevičienės atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* aukojo: \$100 – D.J. Stankus; \$70 – I. Turūtienė ir V. Paulionis; \$50 – I.J. Ross, V.N. Liačai. Aukos rinko M. Povilaitienė ir B. Kazlauskaitė.

TORONTO

TŽ redakciją š.m. birželio 21 d. pasiekė iš Lietuvos laiškas, kuriame krikšto duktė Gabytė, Baužų šeima sveikina "mūsų gerbiama ir mylimą Diedynėlę", Zuzaną Jonikienę 80 metų sukakties proga – "jubilejaus data rugpjūčio 28 dieną".

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Vienas iš pasaulyje brangiausių vaistų "Erbix" bus dar negreitai platinamas Kanadoje, nors Sveikatos apsaugos ministerija jį siūlo gydymui. Šio vaisto platintojai "Bristol – Myers-Squibb Canada" ir Kanados patentuotų vaistų vertinimo komisija negali susitarti dėl pardavimo kainų. Kanados komisijos nuomone, šių vaistų pardavimo kaina yra per didelė, gamintojai nelinek nusileisti. Kanados vėžio draugijos (Canada's Cancer Advocacy Coalition) duomenimis "Erbix" gydymo kursas kainuoja apie 56,000 dol. Tačiau Ontario vyriausybė skiria milijonus dolerių siunčiamiems gydyti į JAV ligonines, kur vaistai kainuoja dar brangiau. Kanados patentuotų vaistų taryba, palyginusi su "Erbix" kainomis Europoje, mano, kad vaistų gamintojai iš kanadiečių reikalauja nepagrįstai didelės kainos. "Erbix" naudojama gydyti tiesiosios žarnos vėžiui, jie lėtina vėžio ląstelių dauginimąsi ir augimą, skatina vėžinių mazgų nykimą. S.K.

A.a. Onai Stonkutei-Januškevičienei, mylimai motinai ir močiutei mirus, reikšdami nuširdžią užuojautą sūnui dr. Česlovui Joniui su šeima, sūnui Tadiui, dukrai Gražinai su šeimomis, Aldona ir Mečys Empakeriai jos atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Prisikėlimo kredito kooperatyvas bus uždarytas šeštadienį, liepos 1 ir 3 d.d. Liepos 2, sekmadienį veiksime įprastomis valandomis.

"BALTIC TREE SERVICE". Gėnėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

GALIMYBĖ PAPILDOMAI UŽSIDIRBTI laisvu nuo darbo metu, dirbant amerikiečių kompanijoje marketingo būdu. Tel. 416 670-8436.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 30 metų namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 22 metai pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc. Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

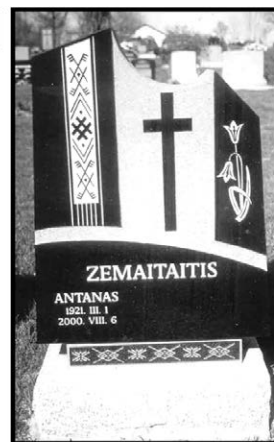
EUROPEAN MONUMENT INC.

- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kainą.

Skambinti tel.

(905) 339-0409
1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

SPAUDSTUVĖ
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(Prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(Į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 44 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 1.96 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.47 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.35 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

TORONTONT

Anapilio žinios

• Sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje per abejas Mišias giedojo Lilijos Turūtaitės vadovaujamas „Dainos“ choras.

• Toronte netikėtai mirė a.a. Rūta Stančikaitė-Lovett, 55 m. amžiaus. Ji palaidota birželio 26, pirmadienį iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse.

• Parapijos salėje yra padėti kreipimosi į Kanados valdžią lapai su prašymu, kad kuo greičiau būtų panaikintas vizų reikalavimas atvykstantiems į Kanadą iš Lenkijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Čekijos ir Slovakijos. Prašome tuose lapuose įrašyti savo vardą ir pavardę, adresą, telefono numerį ir pasirašyti.

• Wasaga Beach miesto ir apylinkės lietuviams pranešame, kad liepos 2, ateinantį sekmadienį, Mišios Gerojo Ganytojo šventovėje jau bus aukojamos vasaros tvarka 10.30 v.r.

• Rugpjūčio 20, sekmadienį, parapijiečiai kviečiami dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Iškilmės bus pradėdamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Iškilmingos Mišios šventovėje bus 3 v.p.p. Po Mišių – eisena prie lietuviškojo kryžiaus, maldos ir Tautos himnas.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – bus rugsėjo 24, sekmadienį. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. eisena su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Šventovėje bus Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaišės Anapilio salėje.

• Anapilio knygyne gautos knygos: *Lithuanian Traditional Foods, Lithuanian Food, Lietuvių patarlės ir priežodžiai ir Lietuvių burtai ir prietarai*. Taipgi galima įsigyti 16 garsajuosčių komplektą Naujojo Testamento lietuviškai.

• Mišios sekmadienį, liepos 2: 9.30 v.r. už a.a. Alfonsą Skrebūną; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje liepos 2, sekmadienį, 10.30 v.r. už a.a. Mečį Jakubcevičių ir Jakubcevičių šeimą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, šeštadienį, 3 v.p.p. prašant sveikatos.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukojo J.J. Zenkevičiai.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį, 10.45 v.r. vyko Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atidarymo Mišios. Dalyvavo apie 80 atstovų, giedojo „Volungės“ choro moterų grupė, pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, S.J. Tikinčiųjų maldos buvo kalbamos ispanų, švedų, portugalų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Parapijos salėje atstovai pavalgę cepelinų ir kugelio pietus, išvyko į „Kretingos“ stovyklavietę studijų savaitei.

• Sveikinam visus muzikos vadovus ir choristus, kurie vyksta į Čikagą dalyvauti Lietuvių dainų šventėje. Linkim jiems sėkmės ir laimingos kelionės.

• Šis šeštadienis yra mėnesio pirmasis. Pirmais mėnesio šeštadieniais parapijos Gyvojo rožinio draugijos nariai 10.30 v.r. kalba rožinį ir 11 v.r. dalyvauja Mišiose.

• Birželio 22 d. buvo palaidoti Montrealyj mirusios a.a. Onos Januškevičienės pelenai. Toronte ji paliko sūnų dr. Česlovą Jonį su šeima. Amerikoje mirė a.a. Marcelė Freimaniėnė, Jono Freimano mama. Lietuvoje mirė a.a. Stasė Vaidilaitė, Danutės Vaidilienės brolienė.

• Santuokos sakramentą priėmė Christine Bonner su John Vein. Santuokai ruošiasi Gabrielė Pabrėžaitė su William Flores.

• Parapijos kavinė šį sekmadienį, liepos 2, negamins lietuviškų valgių.

• Mišios sekmadienį, liepos 2: 8 v.r. už a.a. Joną Kuprevičių ir šeimos mirusius; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Oną Grigaravičienę, už a.a. Mykolą Slapšį, už a.a. Ireną ir Vincentą Ignaičius; 12.15 v.d. už a.a. Oną ir Joną Baltrušaičius.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauu būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, liepos 2, pamaldų nebus.

• Kitos pamaldos įvyks sekmadienį, liepos 9, 9.30 v.r. Šiose pamaldose bus dalinama Šv. Komunija.

• Pradedant šiuo sekmadieniu, liepos 9, pamaldos vyks 9.30 v.r. kiekvieną sekmadienį.

Lietuvių Namų žinios

• Birželio 25 d. LN svetainėje pietavo 140 svečių.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis įvyks liepos 19 d., 7 v.v. LN seklyčioje. Labdaros – birželio 28 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

• Prisimenant Lietuvoje pagerbiamas motinas, š.m. gegužės 7 d. Toronto Lietuvių Namų Kultūrinės veiklos būrelio veikėja Rūta Snowden pakvietė poezijos mėgėjus ir skaitoves į *Poezijos pavasarį*. Viena po kitos skaitovės-deklamatorės supažindino susirinkusius su poetų, paminėjusių motinas, kūryba.

• Tėvo dienos proga R. Snowden pakvietė mokytojas – Oną Glatkovičienę ir Vilną Sabaliauskienę, kad jos su savo mokiniais surengtų koncertą *Sveika vasara*. Skambėjo pianino garsai, pasirodė jaunutė gitaristė, švelniui balseliu padainavo dvi solistės ir su įdomia išraiška buvo atliktas duetas. Vyko atlikėjams, tėvams ir svečiams vaišės. Už visą gražų renginį organizatoriams ir atlikėjams padėkojo LN Kultūrinės veiklos būrelis atstovė dr. G. Bižnienė. **B.St.**

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams aukojo: T. Kobelskis – \$100, O Naruševičius – \$50, O Stanevičius – \$20, E. Bersėnienė – \$10. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos klebonijoje birželio 21, trečiądienį, buvo rodomas filmas apie Pilviškių klebono, garbės kanaaninko kun. Antano Žukausko laidotuves 2005 m. gruodžio mėn. ir filmas apie Kauno miestą.

Kun. J. Aranausko, SJ, 90-ties metų amžiaus sukahties šventę rengia LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa liepos 2 d., 1 v.p.p. St. Columbain – „Palangoje“ – Kriškiokaičių vasarvietėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopos tradicinė vasaros gegužinė bus liepos 8-9 d.d. prie gražios Ottawa upės, Rigaud Bay žvejų sklype. Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į A. Žiūką, tel. 514 366-5491 ir A. Račinską tel. 514 366-7022.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso iškilmingi pietūs vyks Aušros Vartų salėje liepos 9, sekmadienį, 3 v.p.p. **D.S.**

Atitaisymas. A.a. Viktoras-Vytas Jakonis mirė 2006 m. gegužės 17 d. (TŽ nr. 25 skelbimui buvo gauta klaidinga informacija).

Šv. Kazimiero parapija

Birželio 18 d. mirė a.a. Marytė Krause-Petrauskienė, 93 metų. Liūdi sūnūs Peter ir Fred, duktė Aldona (Čičinskienė); vaikaičiai Karutė (Vytas), Lore-

ta (Mark), Kristina (Jason); provaikaičiai Edvardas, Ariana, Lia, ir Thomas. Po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero šventovėje velionė palaidota Mont-Royal kapinėse. Šeima kvietė vietoj gėlių aukoti Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio fondui. **VL**

Kongreso žinios

12-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovyklos metu bus lietuviškos muzikos koncertas Saint Donat miestelyje, šventovės aikštėje: Place de l'église, 473 rue principale. Koncertas vyks pirmadienį, liepos 3, 5.30 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami dalyvauti.

Penktadienį, liepos 7 įvyks Jaunimo draugystės šokiai Aušros Vartų parapijos salėje. Šis vakaras specialiai skirtas jaunimui iki 35 m. Bus „barbeque“ vakarienė ir gros „Rock“ orkestras. Pradžia 5 v.p.p. Įėjimo bilietas įskaitant vakarienę \$20.

Šeštadienį, liepos 8 12-ojo Pasaulio jaunimo kongreso uždarymo iškilmingas pokylis – Šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus kokteiliai ir vakarienė su muzika bei šokiais. Pradžia 6 v.v. Įėjimo bilietas \$60 asmenims, vyresniems kaip 35 metų; \$45 iki 35 metų. Reikia bilietus užsisakyti iš anksto. Kreipkitės į Sofiją Bulotaitę ar Viliją Bulotienę. Skambinkite tel. 514 344-8256 ar 819 424-2803. **Inf.**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

SVEIKINAME 12 PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ!

12 Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovai Toronto Lietuvių Namuose įvykusiame atidarymo pokilyje birželio 24 d.

Ntr. L. Jonaitytės